

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Затверджую
Ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет»
імені Григорія Сковороди
професор В.П.Коцур

---

08 лютого 2016 року

ІНФОРМАЦІЯ

про наукову та науково-педагогічну діяльність

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький

державний педагогічний університет

імені Григорія Сковороди»

за 2015 рік

ЗМІСТ

Інформація про наукову та науково-педагогічну діяльність за 2015 рік...	3
Показники наукової та науково-педагогічної діяльності за 2012-2015 роки.....	66
Інформація щодо трансферу та комерціалізації прикладних науково-технічних розробок.....	77
Опис найбільш ефективних розробок.....	83

Додаток 1. Інформація про наукову та науково-педагогічну діяльність за 2015 рік

I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності вищого навчального закладу або наукової установи

а) коротка довідка про вищий навчальний заклад або наукову установу:

Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – ВНЗ IV рівня акредитації, що розпочав свою діяльність у 1986 р. у статусі філіалу Київського державного педагогічного інституту імені О.М.Горького. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 листопада 1993 р. на базі філіалу засновано Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут. 1 грудня 1994 р. інституту присвоєно ім'я видатного українського філософа, гуманіста-просвітителя Григорія Сковороди. У 2002 р. Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут імені Григорія Сковороди набув статусу університету.

Сьогодні університет готує фахівців за 8 галузями знань та 23 напрямками підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», за 8 галузями знань та 22 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», за 9 напрямками та 23 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». У структурі університету 7 факультетів, відділення довузівської і післядипломної освіти, 4 навчально-науково-виробничих та 14 навчальних комплексів. В університеті запроваджено кредитно-трансферну організацію навчання в усіх структурних підрозділах, введено автоматизовану систему управління навчальною, науковою і виховною роботою на базі програми 1 С.

В університеті навчається 3261 студент на денній та 1924 студенти на заочній формі навчання.

б) основні пріоритетні напрями наукової діяльності вищого навчального закладу або наукової установи:

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», керуючись при виборі пріоритетних напрямів наукової діяльності Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», працював у 2015 р. над розв'язанням наступних завдань:

- соціально-економічна модернізація і гуманізація українського суспільства в контексті глобалізаційних процесів;
- теоретико-методологічні та методичні аспекти і проблеми реалізації компетентнісного підходу на шляху інтеграції системи освіти України до європейського та світового освітньо-культурного простору;
- особистісно-професійне становлення фахівця XXI століття в умовах безперервної освіти;
- розвиток гуманітарного знання та інноваційних технологій в освітньому процесі навчальних закладів усіх рівнів;
- формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах.

в) науково-педагогічні кадри:

Сьогодні навчально-виховний процес в університеті забезпечують 30 кафедр, на яких працює 433 науково-педагогічні працівники, із них 72 доктори наук, професори, що складає 16,6%; 231 кандидат наук, доцент, що складає 53,4 %, тобто 70 % викладачів мають наукові ступені та вчені звання. Серед них 4 дійсних та членів-кореспондентів НАПН України, 15 заслужених працівників освіти України, 4 заслужені працівники культури України, 1 заслужений працівник науки і техніки, 1 заслужений працівник фізичної культури і спорту України, 4 заслужені тренери України, 6 майстрів спорту, 1°заслужений працівник вищої школи, 54 відмінники освіти України.

Науково-педагогічні кадри	Штатні				Сумісники				Усього			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Доктори наук	25	26	28	29	39	37	32	31	64	63	60	60
Кандидати наук	184	192	200	216	17	22	18	21	201	214	218	237
Викладачі	107	106	117	131	5	10	6	5	112	116	123	136
Усього	316	324	345	376	61	69	56	57	377	393	401	433

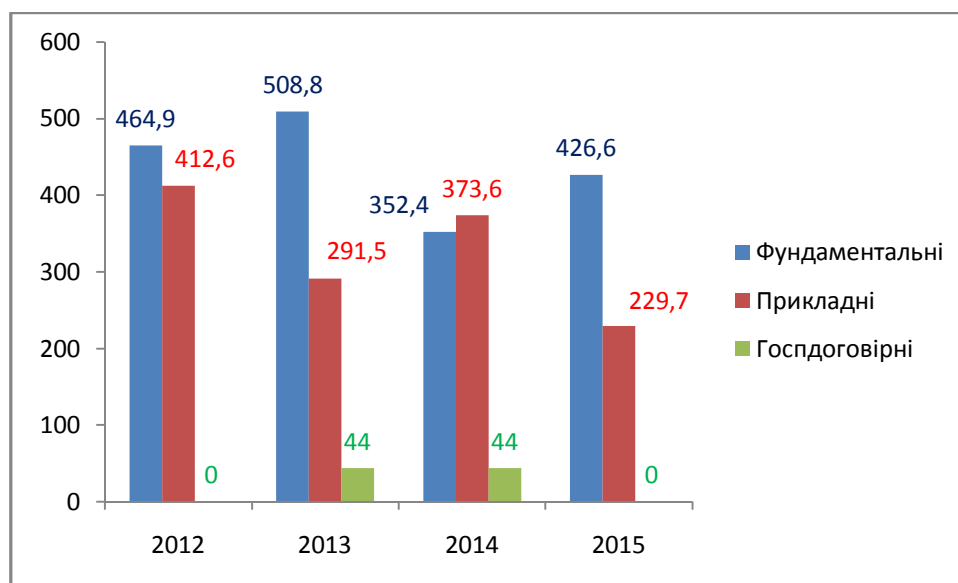
г) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні 4 роки:

У 2012-2015 рр. закінчено 11 науково-дослідних робіт, що фінансувалися з державного бюджету (6 фундаментальних і 5 прикладних, зокрема у 2015 р. було завершено 1 фундаментальний проект).

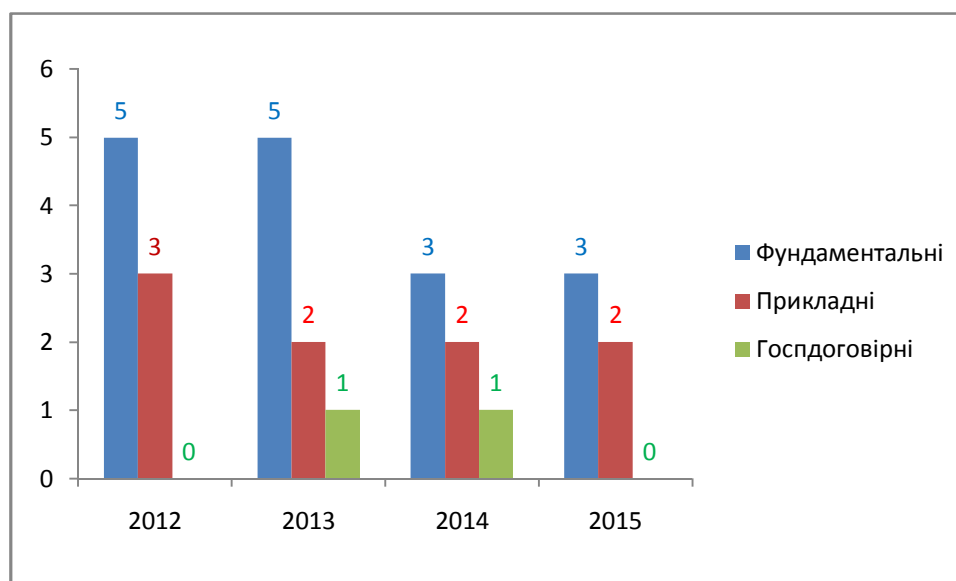
Також університет отримав грант від ЄС на розробку наукової теми «Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України» (ЕсоВРУ), що виконується спільно з університетами Білорусі, Росії, Чехії, Словаччини, Латвії та Німеччини.

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	5	464,9	5	508,8	3	352,4	3	426,6
Прикладні	3	412,6	2	291,5	2	373,6	2	229,7
Госпдоговірні	0	0	1	44	1	44	0	0

ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖБЮДЖЕТНОЇ ТЕМАТИКИ

РОЗВИТОК ДЕРЖБЮДЖЕТНОЇ ТЕМАТИКИ

д) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій:

В університеті діють 4 спеціалізовані вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій за 6 спеціальностями:

1. К 27.053.02 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (наказ МОН України № 803 від 04.07.2013 р.);

2. Д 27.053.01 07.00.01 – історія України, 07.00.07 – історія науки і техніки (наказ МОН України № 310 від 01.03.2013 р.);

3. К 27.053.03 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти (наказ МОН України № 1049 від 26.09.2012 р.);

4. К 27.053.04 – соціальна філософія і філософія історії (наказ МОН України №793 від 04.07.2014 р.).

У звітному році на засіданнях спеціалізованих рад університету було захищено 50 дисертацій (41 кандидатську і 9 докторських). Викладачами та аспірантами університету на власних спеціалізованих радах та радах інших ВНЗ та наукових установ у 2015 році було захищено 33 кандидатські і 3 докторські дисертації.

ж) найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок:

1. Назва роботи: «Організаційне впровадження етичної регуляції в вищих навчальних закладах України (етико-прикладний аспект)».

Керівник – доктор філософських наук, професор Аболіна Тетяна Георгіївна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 524,304 тис. грн., зокрема 199,943 тис. грн. у 2015 р.

Вперше у вітчизняній етиці вводяться та обґрунтовуються поняття «етичність організації» та «етична інфраструктура», «етичний аудит», «етичні підрозділи в організації» тощо. Вперше розроблено тему «Етична інфраструктура як загальнотеоретичне осмислення інституційного забезпечення етики», представлено етичні підрозділи та етичні документи як контрфактичні цінності і показані їх академічні виміри. Виділено обов'язкові процедури для здійснення етичного моніторингу діяльності організацій з урахуванням міжнародних документів таких як хартії, декларації та міжнародні стандарти. Обґрунтовано методологічну відмінність дослідження етичних документів від аналізу документа на етичність змісту. Процедура, в ході якої управлінська

документація, договір тощо піддаються аналізу на відповідність прийнятим у галузі і в даному соціокультурному просторі в цілому етичним та етикетним нормам, є однією із складових етичної експертизи. Підміна цих понять призводить до непорозумінь з боку практиків, які відчують потребу в етичному регулюванні своєї професійної діяльності.

Інноваційний характер носить розробка етичних критеріїв інформаційної етики, руйнівних для особистості медіа-ефектів, феномену хакерства та специфіки комп'ютерної злочинності, мережевого етикету та ін. Набуло подальшого розвитку розуміння специфіки плагіату в інформаційну добу. Знайшла підтвердження базова ідея щодо зростання в сучасних умовах ціннісно-орієнтованого менеджменту в науково-освітній сфері, як складової частини дієвої і ефективної управлінської діяльності на основі етичної компетентності. Зокрема, розведені і обґрунтовані такі відносно самостійні види професійної етики як «етика управління», «ділова етика», «корпоративна соціальна відповідальність», «етика державної служби». Узагальнені характеристики етичної складової управлінського лідерства в організаціях, та підтверджений взаємозв'язок між моральним авторитетом керівництва вищих навчальних закладів та використанням в їх управлінських методах «етичного аудиту» та «етичного моніторингу».

Удосконалено технологію етико-прикладної гри як фронестичної технології освоєння ситуації морального вибору. Методологічний евристичний потенціал має розробка академічної етики у вимірі або як теоретичної дисципліни, або як практики самоорганізації та самовдосконалення.

Вперше в українському науковому просторі досліджено соціокультурну динаміку університетських цінностей в темпоральному розрізі Середньовіччя – Відродження – Модерн – Постмодерн та показано ціннісно-етичний вимір трансформації університетського життя в сучасному світі; з'ясовано етичне навантаження місії університету навчати і досліджувати, а також обґрунтовано етичний зміст сучасної третьої місії університету – на громадське служіння.

2. Назва роботи: «Сучасні технології комплексного розвитку особистості дітей дошкільного віку, школярів і студентської молоді України в процесі занять фізичною культурою і спортом».

Керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Пангелова Наталія Євгенівна.

У рамках виконання наукового дослідження у 2015 р. авторами проекту були виокремлені напрями досліджень проблеми оптимізації дошкільного фізичного виховання, а саме: I – вивчення можливостей інтеграції фізичного виховання з іншими видами виховної діяльності, тобто пошук і впровадження методик, що забезпечують одночасне удосконалення фізичних, інтелектуальних, психічних, моральних та естетичних якостей дитини, розвиток її креативних здібностей; II – цілеспрямований розвиток та удосконалення окремих компонентів рухової функції дошкільнят; III – розробка програм фізичного виховання з урахуванням індивідуальних особливостей фізичного стану, психіки та психомоторної активності дітей; IV – укладання програм, спрямованих на профілактику певних захворювань та корекцію відхилень у стані здоров'я дітей дошкільного віку; V – формування культури здорового способу життя у дітей старшого дошкільного віку, залучення до його цінностей; VI – ознайомлення з досвідом дошкільного фізичного виховання інших країн; VII – покращення підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання дошкільників, а також вивчення проблеми наступності у системі фізичного виховання дошкільного навчального закладу та школи.

Визначені фактори формування і виникнення фізичного виховання, а також первинні його форми у первісному суспільстві; передумови і фактори розвитку системи фізичного виховання в освітніх закладах в умовах різних суспільно-економічних формацій (періоди рабовласництва, феодалізму, Нового і Новітнього часу).

Обґрунтовані концептуальні засади гармонійного розвитку особистості дитини дошкільного віку у процесі фізичного виховання. Визначені зміст, організаційно-методичні засади застосування фізичних вправ з метою підвищення емоційної стійкості дітей старшого дошкільного віку; суттєві ознаки та основні завдання особистісно зорієнтованого підходу у фізичному вихованні школярів; з'ясована сутність профільного навчання старшокласників за спортивним напрямом та розкриті особливості його організації у зарубіжних країнах; висвітлено основні тенденції модернізації фізкультурно-оздоровчої роботи у сільській школі.

Авторами проекту розроблено організаційно-методичні засади комплексного підходу до розвитку координаційних здібностей школярів; з'ясовано особливості комплексного розвитку фізичних якостей і навчання руховим діям підлітків; виокремлено і адаптовано напрями формування творчої активності особистості підлітка та її соціального становлення у процесі туристсько-краєзнавчої роботи; розглянуті теоретичні аспекти проблеми розвитку особистісного потенціалу школярів у процесі туристсько-краєзнавчої роботи; визначені сучасні підходи до організації рекреаційної діяльності студентської молоді у структурі вільного часу; визначені пріоритетні мотиви студентської молоді до занять фізичними вправами; розроблено теоретико-методичні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах; визначені демографічні аспекти організації рекреаційно-туристичної діяльності.

Виявлено гендерні особливості організації рекреаційного туризму; визначено соціально-культурний потенціал рекреаційної діяльності представників різних вікових груп; визначено особливості туристсько-краєзнавчої роботи у дитячих оздоровчих таборах; визначено вікові особливості формування мотивації жінок до занять оздоровчим фітнесом «FitCurves»; проведено порівняльний аналіз формування індивідуального стилю діяльності спортсменів; визначено організаційно-методичні засади фітнес-програми «FitCurves» як здоров'язбережувальної технології.

II. Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук, зокрема наукові досягнення світового рівня

а) важливі результати за усіма закінченими у 2015 році фундаментальними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету:

1. Назва роботи: «Організаційне впровадження етичної регуляції в вищих навчальних закладах України (етико-прикладний аспект)».

Керівник – доктор філософських наук, професор Аболіна Тетяна Георгіївна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 524,304 тис. грн., зокрема 199,943 тис. грн. у 2015 р.

Найвагоміший результат науково-дослідної роботи полягає в тому, що у відповідь на розширення і ускладнення університетського життя створюється теоретичний та методичний інструментарій для включення керівництва вузів в забезпечення морального лідерства. Практична дієвість етичних документів полягає в запровадженні етичного моніторингу як процесу спостереження за виконанням етичних документів всіма учасниками академічного процесу. Етичний аудит – є процедурою оцінки діяльності університету на відповідність етичним стандартам, закладеним в етичних документах. Аудит проводиться спеціалістами, спеціально навченими співробітниками чи зовнішніми консультантами, членами етичних комісій різного підпорядкування. Створення етичного кодексу здійснюється в первинних осередках і з подальшим затвердженням на Вченій раді. У даному дослідженні практики розповсюдженої моделі на поверхову кодифікацію професійної діяльності, якій сприяє масовізація вищої освіти. Етичне регулювання цих процесів, етичне забезпечення збалансованості якості та масовізації стають на порядку

денному прикладної етики, яка сприяє досягненню університетами статусу елітарного закладу.

Знайшла практичне підтвердження гіпотеза про фактори дієвості етичного кодексу. Кодекс є дієвим, якщо дотримано ряд умов:

- прийняття кодексу є частиною більш широкого процесу етичної рефлексії університету;
- впровадження етичних норм і принципів професійної діяльності пов'язується з мотивацією університетської спільноти;
- керівництво університету зацікавлене у просуванні кодексу у діяльність університету й дає особистий приклад виконання його норм;
- ідеологічна частина кодексу знаходить відгук і широку підтримку в університетській спільноті;
- в університеті прийняті і працюють процедури контролю над виконанням норм кодексу;
- кодекс включає в себе опис санкцій, які забезпечують дієвість норм, а процедури їх застосування є чіткими і зрозумілими;
- в університеті розроблено порядок перегляду норм кодексу.

б) найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт:

1. Назва роботи: «Модернізація бюджетної політики України в умовах посткризових трансформацій».

Керівник – доктор економічних наук, професор Боголіб Тетяна Максимівна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 114,318 тис. грн., зокрема 114,318 тис. грн. у 2015 р.

Наукова новизна отриманих наукових результатів полягає у забезпеченні фінансової консолідації, антикризовій фінансовій стійкості бюджетної системи, прозорості бюджетної політики і економіки, обґрунтованості нових витратних зобов'язань. Запропоновано нові підходи до формування бюджету, а саме формування бюджету відповідно до вимог Бюджетного Кодексу на основі програмно-цільового принципу, який передбачає формування видатків виходячи із цілей, які визначені державними програмами. В Україні можливості програмно-цільового методу у бюджетному процесі повністю далеко не вичерпані, частка програмних витрат державного бюджету повинна зростати.

Запропоновано Міністерству фінансів України систему консолідації субсидій місцевим бюджетам виходячи не з Державного бюджету, а виходячи із принципу «одна держпрограма – одна субсидія». Це дозволить мінімізувати надмірне втручання державних органів виконавчої влади у компетенцію органів державної влади і органів місцевого самоуправління при суттєвому розширенні можливостей і відповідальності останніх за досягнення кінцевих результатів використання субсидій.

Запропоновано Міністерству фінансів України встановлювати плату за використання бюджетних кредитів для покриття дефіцитів регіональних бюджетів у сучасних умовах і касових розривів у розмірі однієї третини ставки рефінансування Національного Банку України. Виключення мають складати використання бюджетних кредитів для здійснення міроприємств з ліквідації наслідків стихійних лих і технологічних аварій, в тому випадку плата за користування кредитами має не передбачатися.

Запропоновано Міністерству фінансів України з метою ефективного використання коштів Державного Бюджету Законом «Про Державний бюджет» передбачати можливість перерозподілу бюджетних асигнувань на рішення більш підготовлених завдань в рамках загального напрямку бюджетних витрат.

Обґрунтовано, що в умовах структурної кризи та глобальних викликів для забезпечення збалансованості, ефективності бюджетної системи необхідно забезпечити

економічну стабільність, досягти її можна шляхом проведення нової індустріалізації, формування нових інститутів та нового соціального суспільства (для Міністерства економічного розвитку і торгівлі).

Обґрунтовано програму консолідації, складовою якої визначено конкретну макроекономічну ціль, поєднання доходів і видатків бюджету в систему обмеження бюджетного дефіциту, запровадження фіскальних правил та інституціональних реформ, спрямовані на зниження бюджетних видатків на постійній основі.

На основі розробленого алгоритму макроекономічної стабільності та забезпечення бюджетної стійкості запропоновано Міністерству фінансів України модель системи бюджетного регулювання, що ґрунтується на інтеграції системи регулювання доходів бюджету, рівня податкового навантаження, видатків бюджету, міжбюджетних відносин, дефіциту бюджету, державного боргу, державних цільових фондів, грошово-кредитної політики з урахуванням макроекономічних тенденцій, впливу зовнішньоекономічного середовища, що дозволить підвищити рівень стійкості та збалансованості бюджетної системи та соціально-економічного розвитку країни.

2. Назва роботи: «Реалізація технологій стратегічного мислення в контексті інтеграції до європейського освітнього простору».

Керівник – доктор філософських наук, професор Базалук Олег Олександрович.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 112,353 тис. грн., зокрема 112,353 тис. грн. у 2015 р.

На основі вивчення нових технологій формування стратегічного мислення найбільш розвинених країн світу вибудовується концепція філософії освіти сучасного українського суспільства.

Авторами пропонується визначення першооснови людського існування, що зумовить обґрунтування місця людини та сенсу її існування у матеріальному світі; цілісний аналіз змісту сучасного покоління; найбільш ефективні методи передачі інформації від покоління до покоління; характеристику найбільш сприятливих умов для формування підростаючого покоління; основні положення системи освіти на основі нових стратегічних досліджень.

Внаслідок проведених досліджень основних тенденцій розвитку сучасної фахової філософської і педагогічної освіти, порівняльного аналізу навчальних планів, програм, навчальних посібників педагогічних факультетів вищих навчальних закладів України та Росії, авторський колектив розробив концепцію трансформації педагогічної освіти, яка відповідає наявним тенденціям зростання ролі філософії освіти та її стратегічної мети – формування образу людини майбутнього, в суспільстві поєднує дві основні функції освіти:

- 1) трансляційну (передачу норм, цінностей, знань, збереження культурної традиції);
- 2) трансформаційну (сферою здійснення освітнього процесу є духовний світ людини, що закладає можливість формування нового знання, культурної інновації), окреслює необхідну модель спеціаліста в галузі педагогіки, яка відповідає новим вимогам ХХІ ст.

Основні положення концепції, програми курсу апробовано також у навчальному процесі педагогічних факультетів університету. Введення нової системи фахової педагогічної освіти стало наслідком суттєвого підвищення рівня підготовки випускників педагогічних факультетів, їх світобачення, вміння прогнозувати у масштабі колективів та держави, про що свідчить рівень дипломних робіт та зміст аспірантських публікацій останніх двох років. Високу оцінку рівня фахової підготовки одержали студенти педагогічного факультету ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди” під час проведення педагогічної практики.

Нова модель фахової педагогічної освіти, розроблена й упроваджена в навчальний процес, продемонструвала свою перспективність, виявила можливі напрями її подальшого вдосконалення, а також коло нерозв’язаних проблем, які потребують подальшої розробки.

Вивчено роль національної духовності як чинника педагогічного впливу, що уможливило глибше осмислення особливостей, стану, перспектив і основних напрямів реформування освіти в Україні сприяло з'ясуванню й створенню умов, потрібних для визначення та втілення принципів нової гуманітарної політики, спрямованої на формування національної ідеології виховання, її основоположних духовних засад і цінностей.

III. Найважливіші результати прикладних досліджень, конкурентоспроможні прикладні розробки та новітні технології за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки

а) важливі результати за усіма закінченими у 2015 році прикладними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету:

У звітному році не було завершених прикладних науково-дослідних розробок.

б) найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт:

1. Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.

Назва пріоритетного тематичного напрямку: Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика.

Назва роботи: *«Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді: психолого-педагогічні та медичні аспекти».*

Керівник – доктор історичних наук, професор Коцур Надія Іванівна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 115,327 тис. грн., зокрема 115,327 тис. грн. у 2015 р.

Результати науково-дослідної роботи стосовно проблем безпеки життєдіяльності і здоров'язбереження мають як теоретичну, так і практичну значимість у зв'язку з реформуванням освітнього процесу на основі Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, наступності у діяльності різних освітніх установ у системі неперервної освіти, координації їх діяльності та імплементацією Закону України «Про вищу освіту».

Зазначена авторами проблема розглядається комплексно із урахуванням інтегрованих знань та практичних навичок, що необхідно вихователям та батькам у роботі з дітьми. Специфіка розробки полягає у поєднанні освітніх та виховних завдань, формуванні світоглядних позицій у вихователів та професійних вмінь з організації навчально-виховного процесу у дошкільному навчальному закладі в напрямі збереження, формування та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку та створення безпечних умов середовища.

Ефективність роботи з питань основ безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я і формування здорового способу життя дитини значною мірою залежить від позитивного прикладу дорослих та роботи вихователів з батьками. У зв'язку з цим була розроблена і запропонована для вихователів і батьків пам'ятка з питань безпеки і життєдіяльності дітей дошкільного віку, яка включала такі важливі проблеми, як: електробезпека; безпека користування газовими приладами; пожежна безпека; безпека в побуті; безпека дорожнього руху; особиста безпека дітей; попередження дорожньо-транспортного травматизму серед дітей дошкільного віку; попередження травматизму серед дітей під час відпустки батьків; попередження дорожньо-транспортного травматизму серед дітей дошкільного віку; попередження пожежі від пустощів та необережного поводження з вогнем тощо. Рекомендовано проводити процес взаємодії вихователів і батьків за такими

напрямами: організація роботи з метою інформування про спільну діяльність та стимулювання їхньої активної участі в ній; ознайомлення з роботою дошкільного навчального закладу за певною програмою; організація різноманітних заходів за участю батьків та участю спеціалістів різних структур: працівників правоохоронних органів, працівників міністерства надзвичайних ситуацій, медичних працівників тощо; ознайомлення їх з результатами навчання дітей (відкриті перегляди, тематичні тижні, інформація в куточках батьків тощо).

Розроблений авторами Н.І. Коцур та Л.В. Лохвицькою навчально-методичний посібник «Основи безпеки життєдіяльності і охорони здоров'я дітей в дошкільному навчальному закладі» є одним із перших у вітчизняній і зарубіжній літературі, який містить інтегровані знання з таких галузей знань, як «Основи безпеки життєдіяльності», «Анатомія і фізіологія дитини», «Валеологія», «Гігієна дітей раннього і дошкільного віку», «Основи медичних знань», «Психогігієна», «Вікова психологія», «Вікова педагогіка», «Екологія».

Розроблені і апробовані матеріали навчально-методичного посібника з основ безпеки життєдіяльності з дітьми дошкільного віку в ДНЗ «Любавонька» та «Сонечко» (м. Переяслав-Хмельницький) можуть бути використані у масовій практиці роботи дошкільних навчальних закладах. Надійність та вірогідність результатів дослідження та сформульованих висновків забезпечується методологічною обґрунтованістю теоретичних положень дослідження; використанням комплексу методів, що адекватні об'єкту, предмету, меті та завданням дослідження, а також репрезентативністю вибірки.

2. Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.

Назва пріоритетного тематичного напрямку: Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика.

Назва роботи: *«Сучасні технології комплексного розвитку особистості дітей дошкільного віку, школярів і студентської молоді України в процесі занять фізичною культурою і спортом».*

Керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Пангелова Наталія Євгеніївна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 114,346 тис. грн., зокрема 114,346 тис. грн. у 2015 р.

Авторами проекту визначені концептуальні засади гармонійного розвитку особистості дитини дошкільного віку у процесі фізичного виховання; визначені історичні аспекти формування особистісно-зорієнтованого підходу у фізичному вихованні школярів; узагальнений зарубіжний досвід організації профільного навчання старшокласників за спортивним напрямом; визначені основні тенденції модернізації фізкультурно-оздоровчої роботи у сільській школі; визначені соціально-культурні, організаційно-методичні засади, рекреаційно-туристської діяльності різного вікового контингенту; визначена наявність та інформаційна значущість взаємозв'язків основних структурних компонентів фізичного та психофізіологічного стану дітей, підлітків і молоді в процесі спортивно-оздоровчої та фізкультурно-змагальної діяльності.

Спрямованість досліджень проекту відповідає тенденціям до інтеграції освіти України в міжнародній освітній простір і зумовлює необхідність розв'язання комплексу завдань, пов'язаних із реформуванням та створенням якісної системи освіти, яка б відповідала світовим стандартам.

Визначені зовнішні і внутрішні чинники, які впливають на формування цілісної гармонійно розвиненої особистості дошкільника, школяра, студента в процесі занять спортивними видами фізичних вправ.

Практична значущість одержаних результатів полягає:

- у впровадженні технології комплексного розвитку особистості дитини засобами фізичного виховання у навчально-виховний процес ДНЗ, яка буде сприяти підвищенню ефективності системи дошкільного фізичного виховання.

Результати дослідження впроваджені в навчально-виховний процес дошкільних навчальних закладів №9 «Сонечко» і №10 «Любавонька» м.Переяслав-Хмельницький Київської області.

Основні положення дослідження використані для вдосконалення змісту навчальних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Методологія наукового пізнання та інноваційні технології навчального процесу», «Оздоровчий фітнес», «Рекреація у фізичній культурі різних груп населення» і впроваджені у навчальний процес підготовки студентів ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»;

- у реалізації теоретичних і методичних основ формування творчої активності учнів основної школи у процесі туристсько-краєзнавчої роботи, що стало можливим завдяки розробленню і впровадженню у практику навчальної програми факультативного курсу для учнів основної школи «Рідний край» та методики формування творчої активності учнів основної школи у процесі туристсько-краєзнавчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.

Результати дослідження впроваджені у навчально-виховний процес: Переяслав-Хмельницької ЗОШ №1 Київської області, дитячо-юнацького клубу спортивного орієнтування і туризму «Валтекст» м.Лубни Полтавської області, Криворізького обласного ліцею для сільської молоді, Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Чорноострійського НВК «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, колегіум» Хмельницької районної ради Хмельницької області, Гвардійського НВК «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, гімназія» Хмельницької районної ради Хмельницької області.

IV. Розробки, які впроваджені у 2015 році за межами ВНЗ або НУ:

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження
1	«Організаційне впровадження етичної регуляції в вищих навчальних закладах України (етико-прикладний аспект)», Аболіна Т.Г., Коцур В.П., Рик	Розроблений механізм підвищення впливовості традиційних цінностей академічної науки, які сприяють формуванню нетерпимості до таких вад академічної практики як плагіат, порушення інтелектуальної власності, корупція, дискримінація тощо.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, МОН України, м.Київ, вул.Володимирська, 60; Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, МОН України, м.Київ,	2014-2015 рр.	Створена модель етичної інфраструктури, яка надала додаткові можливості академічній спільноті запобігати неприпустимим і морально сумнівним практикам академічного середовища (плагіат, корупція, дискримінація), дозволила визначити

	<p>С.М., Євтух В.Б., Полисаєв О.П., Василькевич Я.З., Городецька О.В., Пешко Б.В.</p>	<p>Розроблені методика впровадження етичного кодексу в академічне співтовариство університету; створені моделі оптимальної етичної інфраструктури по забезпеченню дієвості кодексу. Розроблені методичні рекомендації зі створення й удосконалення етичного кодексу сучасного вченого та впроваджено модуль підвищення етичної кваліфікації співробітників ВНЗ. Підготовлена тренінгова програма з формування етичної самосвідомості та моральної культури академічної спільноти.</p>	<p>вул.Пирогова, 9; Національний авіаційний університет, МОН України, м.Київ, Пр-т Космонавта Комарова, 1; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», МОН України, м.Переяслав-Хмельницький, вул.Сухомлинського, 30.</p>	<p>шляхи боротьби і започаткувати заходи щодо їх викорінення, що сприятиме входженню України у єдиний освітньо-науковий простір Європи. Результати дослідження впроваджено у навчальний процес Інституту соціології, психології та соціальних комунікацій НПУ імені М.П.Драгоманова, Інституту філології та філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка, на гуманітарних спеціальностях Національного авіаційного університету, на всіх факультетах ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».</p>
--	---	---	--	---

V. Інформація про діяльність структурного підрозділу з комерціалізації науково-технічних розробок:

З метою забезпечення сучасних методів управління науковою та інноваційною діяльністю університету, ефективності використання його інтелектуального потенціалу та сприяння розвитку системи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» вирішення питань комерціалізації продуктів інтелектуальної діяльності покладено на навчально-науковий відділ.

Фахівцями відділу здійснюється інформаційно-консультативна підтримка установ, організацій, підприємств, фізичних осіб, зокрема підготовка та поширення інформаційних матеріалів з питань інноваційної та науково-технічної діяльності в регіоні, області, країні у вигляді патентів, монографій тощо. Сформована та постійно оновлюється база даних наукових, науково-технічних та інженерних розробок науковців, аспірантів і студентів університету. Удосконалюється система інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності ВНЗ.

В університеті ведеться робота по просуванню на освітній ринок науково-педагогічних розробок, розвивається співробітництво із ЗОШ, коледжами, технікумами та науковими установами України, залучаються інвестиції для дослідження потреб освітнього ринку Київської області. Здійснюється пошук потенційних партнерів, укладаються договори на виконання наукових та науково-педагогічних робіт. Також проводиться моніторинг і аналіз результатів наукової та науково-дослідної діяльності для своєчасного виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, які можуть бути комерційно привабливими для навчальних закладів різних рівнів.

У 2015 р. в університеті професорами Н.І.Коцур і Н.Є.Пангеловою були створені 2 найбільш ефективні розробки, що мають комерційну привабливість. Зокрема, розробка Н.І.Коцур «Організація безпечного та здоров'язбережувального середовища дошкільного навчального закладу», відповідає рівню Міжнародного проекту «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю» та Конвенції про права дитини, схваленої Генеральною Асамблеєю ООН та ратифікованою Верховною Радою України. Результати розробки сприятимуть формуванню у кожного вихованця активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки, озброєння його знаннями та навичками безпечної поведінки вдома, на вулиці, у дошкільному навчальному закладі тощо, збереження та зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя дошкільників. Запропоновані методики здоров'язбереження дітей економічно рентабельні та не потребують додаткових матеріальних затрат.

Наукова розробка може бути використана Міністерством освіти і науки України при реформуванні дошкільної освіти, розробці навчальних планів, ентів стосовно впровадження педагогічних інноваційних технологій з елементами здоров'язбережувального супроводу в навчальний процес; дошкільними навчальними закладами при організації навчально-виховного процесу та в роботі з батьками, вищими педагогічними закладами при підготовці майбутніх вихователів.

У розробці Н.Є.Пангелової «Концепція формування гармонійно розвиненої особистості дошкільнят в процесі занять фізичними вправами» обґрунтовано і розроблено та експериментально перевірено концепцію формування гармонійно розвиненої цілісної особистості дошкільнят різних вікових груп засобами фізичного виховання і спорту; впроваджені сучасні педагогічні технології фізичного виховання спортивного спрямування в систему роботи ДНЗ. Відмінні риси і переваги отриманих результатів над вітчизняними або зарубіжними аналогами полягають у комплексному вирішенні проблеми формування гармонійно-розвиненої особистості дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання і спорту. Результати розробок сприятимуть попередженню відхилень у фізичному здоров'ї дошкільнят, а також забезпечують виявлення індивідуальних особливостей розвитку дітей, що створює можливість для педагогів проводити профілактичні та корекційні заходи при організації як навчально-виховного процесу, так і вільного часу дошкільників.

VI. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1.	Шапран О.І.	Этапы реализации технологии контекстного обучения в процессе профессиональной подготовки учителей.	Годишник на висше училище по мениджмънт, Том VIII, Единадесета международна научна конференция «Образованието – фактор за икономически растеж и развитие на човешкия капитал», Болгария, Добрич, 26-27 юни 2015г.	С. 116-122
2.	Ткаченко Л.В.	Психолого-педагогические и психолингвистические особенности развития речи младших школьников в период обучения грамоте	Концепт. - Научно-методический электронный журнал. - 2015.	№ 7 (июль)
3.	Сергійчук О.М.	Компетентносный подход в системе практической подготовки будущих учителей	Концепт. – Научно-методический электронный журнал, 2015. – Москва	№7
4.	Підборський Ю.Г.	Педагогические методы и приемы развития устной речи младших школьников в процессе различных видов речевой деятельности	Концепт. - Научно-методический электронный журнал. - 2015.	№ 7 (июль)
5.	Сембрат А.Л.	Проблемы организации профессиональной подготовки будущих учителей в педагогической теории	Концепт. - Научно-методический электронный журнал. - 2015.	№ 05 (май)
6.	Багно Ю.М.	Компетентносный подход в системе практической подготовки будущих учителей	Концепт. – Научно-методический электронный журнал, 2015.– Москва	№7

7.	Калюжка Н.С.	Проблемы организации профессиональной подготовки будущих учителей в педагогической теории	Концепт: научно- методический электронный журнал 2015.	№ 5 (май)
8.	Шапран О.І.	Образовательная среда вуза: технология, функции структура	Молодой ученый. - 2015. - №7 (87).	Ч 9. - С. 881-885.
9.	Мартинюк Т.В.	Художественно- просветительская деятельность Евгении Урсу в контексте молдавско- украинского культурного сотрудничества	Nauka, problemy,osiagniecia,innowacyj nosc, praktyki, teoria 30.01.2015-31.01.2015	0,2 ум.д.а.
10.	Мартинюк Т.В.	Диригентська діяльність Людмили Іванішиної в контексті сучасної музичної культури Поділля	Nauka, problemy,osiagniecia,innowacyj nosc, praktyki, teoria 29.11.2015-30.11.2015	0,2 ум.д.а.
11.	Мартинюк А.К.	Володимир Івасюк: незабутні сторінки української пісенної культури	Nauka, problemy,osiagniecia,innowacyj nosc, praktyki, teoria 29.04.2015-30.04.2015	0,2 ум.д.а.
12.	Мартинюк А.К.	Музична Лисенкіана як соціокультурна домінанта у творчій спадщині митців Подільського краю	Nauka, problemy,osiagniecia,innowacyj nosc, praktyki, teoria 29.11.2015-30.11.2015	0,2 ум.д.а.
13.	Мартинюк А.К.	Володимир Івасюк: незабутні сторінки української пісенної культури	Nauka, problemy,osiagniecia,innowacyj nosc, praktyki, teoria 29.04.2015-30.04.2015	0,2 ум.д.а.
14.	Мартинюк А.К.	Музична Лисенкіана як соціокультурна домінанта у творчій спадщині митців Подільського краю	Nauka, problemy,osiagniecia,innowacyj nosc, praktyki, teoria 29.11.2015-30.11.2015	0,2 ум.д.а.
15.	Захарченко А.В.	Роль вокально- інструментальної діяльності у становленні професійної майстерності майбутніх учителів музики	Збірних наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальные научные проблемы. Расматривание, решение, практика. 30.05.2015- 31.05.2015, Люблин (Польша).	С. 43-47
16.	Кожевнико ва Л.В.	Психолого- педагогические	Актуальные науч.проблемы С.6. Теория,практика і методи	С. 44-49

		аспекты подготовки будущих учителей музыки к публичному выступлению	навчання. – Варшава, 2015.	
17.	Ткаченко О.М.	Самуїл Миславський та його внесок у розвиток мистецької освіти України другої половини XVIII ст.	Сборник научных докладов. Pedagogika. Наука вчера, сегодня, завтра. Варшава 30.05.2015-31.05.2015.	Часть 3/1. - С 85-90
18.	Урупа Л.М.	Психолого-педагогічні особливості підготовки студентів - майбутніх учителів музичного мистецтва на уроках диригування	Актуальні наукові проблеми зб.наук праць. Теорія, практика і методика навчання . М.Варшава 2015.	0,2 ум.д.а.
19.	Дудар О. В.	Шляхи оптимізації міжособистісної перцепції старшокласників	Сборник научных докладов «Актуальные научные исследования. Теория и практика». (30.03.2015-31.03.2015) –Познань, 2015	Часть 6.
20.	Костенко О.О.	Становление и развитие высших сельскохозяйственных заведений Российской империи XIX в.	Современные проблемы гуманитарных и естественных наук [Текст]: материалы XXII международной научно-практической конференции 2-3 апреля 2015 / Науч.-инф.издат. центр «Институт стратегических исследований»: Изд-во «Перо», 2015.	С. 286–292
21.	Коцур В.В.	Особливості діяльності національних меншин Київщини на поч. XXI ст.	Zbiór raportów naukowych. „Najnowsze badania naukowe. Teoria, praktyka (30.03.2015 - 31.03.2015) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015.	92 str.
22.	Василькевич Я.З.	Intellectual violence: elitism and equality of education of gifted children	Miedzynarodowa Konferencja Naukowo-Metodyczna „Prawa dziecka: realizacja w rodzinie i społeczeństwie” : Streszczenia referatów. – Stalowa Wola – Sandomierz, 2015.	С. 11.
23.	Макаренко О.М.	Disorders of glial neocortex homeostasis under reproduction of acute cerebrovascular pathology in rats	Journal of Brain Disorders&Therapy Proceedings of Global Summit on Stroke August 03-05, 2015	
24.	Макаренко О.М.	Immunomodulatory and proangiogenic action of cerebral and mitokorrektin	Modern science	№3 - 2015

25.	Макаренко О.М.	Influence of mitochondrin (M2) on systemdisorders of gual homeostasis of sensomotor cerebral cortex of rats under experimental acute hemorrhagic stroke	International Journal of Stroke official journal of the world stroke organithation 17th-19th April,2015	
26.	Макаренко О.М.	Neuroprotective properties of the "Mitochondrin" (M2) on Drosophila ncurodegeneration model of glial pathology	European Stroke Conference Vienna, Austria 13-14 May 2015	
27.	Макаренко О.М.	The influence of mitochondrin-2 and cerebrolysin on the survival of Drosophila melanogaster individuals with the functional knockout of Sod1 gene in glia	Journal of Brain Disorders&Therapy Proceedings of International Conference on Brain Disorders&Therapeutics August 24-26, 2015 London, UK	
28.	Макаренко О.М.	"Cerebral" is a new drug from the group of endogenous and pharmacological regulatory agents	Journal of Brain Disorders&Therapy Proceedings of International Conference on Brain Disorders&Therapeutics August 24-26, 2015 London.	
29.	Макаренко О.М.	The tissue-engineered products are new direction in pharmacology and neuroimmunopharmacology of alzheimer disease	The 2015 Alzheimer`s disease congress Abstracts 23rd-25th June 2015 London.	
30.	Макаренко О.М.	Особливості дезадаптації студентів першокурсників до навчання у вищому навчальному закладі	Наукові розробки, передові технології, інновації [збірник наукових праць та тез наукових доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції]. - Будапешт-Прага-Київ. - К.; НДІЕР. - 2015.	С.247
31.	Борисова О.О.	Особливості та шляхи розвитку емоційної сфери старших дошкільників	"Бял ГРАД-БГ" ООД. Софія, 2015.	С. 31-31
32.	Мисан І.В.	О своеобразии понимания дошкольниками фразеологического значения	Язык и культура речи : содержание, традиции, перспективы развития : Материалы международной научно-практической	С. 216–219.

			конференции, 27-28 января 2015 г. – М. : НИИ школьных технологий, 2015.	
33.	Мисан I.В.	Психологическая подготовка будущих педагогов	Инновационная деятельность в образовании : Материалы IX Международной научно-практической конференции / Под общ. редакцией Г. П. Новиковой. – Ярославль-Москва: Изд-во «Канцлер», 2015. –572 с.	Ч.1. - С. 280–286
34.	Харченко Н.В.	О “взаимопроникающем” характере психических процессов и их развитии в процессе формирования речи-аудирования	Язык и культура речи: содержание, традиции, перспективы развития. – М.: НИИ дошкольных технологий, 2015.	С. 270-275
35.	Харченко Н.В.	Овладение дошкольниками навыками аудирования как предпосылка психологической готовности детей к школе	Язык и культура речи: содержание, традиции, перспективы развития. – М.: НИИ дошкольных технологий, 2015.	С. 270-275
36.	Харченко Н.В.	Психолингвистические основы развития у дошкольников аудирования	Проблемы онтолингвистики: механизмы усвоения языка и становления речевой компетенции. – СПб. : РГУ им. А.И. Герцена	С. 273-277.
37.	Білоусько Л.В.	Особенности обучения старших дошкольников элементам математики с использованием материализованных средств.	Педагогическое образование и наука. Научно-методический журнал. - 2015.	№ 3. - С. 30-34
38.	Калмыкова Л.О.	Об усвоении родного языка детьми дошкольного возраста	Проблемы онтолингвистики: механизмы усвоения языка и становления речевой компетенции. Санкт-Петербург. – СПб, 2015.	С.102-109.
39.	Калмыкова Л.О.	Психолингвистические особенности речевой деятельности пятилетних дошкольников	Язык и культура речи : содержание, традиции, перспективы развития : Материалы международной научно-практической конференции, 27-28 января 2015 г. – М. : НИИ школьных технологий, 2015.	С. 27-31.

40.	Калмыкова Л.О.	Инновационные подходы к формированию речевой деятельности старших дошкольников	Инновационная деятельность в образовании : Материалы VIII Международной научно-практической конференции / Под общ. редакцией Г. П. Новиковой. – Ярославль-Москва: Изд-во «Канцлер», 2015. – 572 с.	С. 48-53.
41.	Калмыкова Л.О.	Психологическая подготовка будущих педагогов	Инновационная деятельность в образовании : Материалы IX Международной научно-практической конференции / Под общ. ред. Г. П. Новиковой. – Ярославль-Москва: Изд-во «Канцлер», 2015. – Ч.1. – 572 с.	С. 280–286.
42.	Лохвицька Л.В.	К вопросу о психологической природе нравственного воспитания дошкольников	Дошкольник. Методика и практика воспитания и обучения. – 2015.	№ 2. – С. 4-11.
43.	Шапран Ю.П.	Особенности моделирования профессиональной подготовки учительских кадров с позиций компетентностного подхода	Педагогика высшей школы (Россия). – Казань : Конверс, 2015.	№1 (01). – С. 56–59
44.	Дудка І.Г.	Вивчення ландшафтів у туристсько-краєзнавчому поході з учнями	Pedagogika. Najnowsze badania naukowe. Teoria, praktyka. – 2015.	С. 25-30
45.	Чернов Б.О.	Розвиток методів навчання в польській загальній дидактиці і дидактиці географії у 60-80 рр. ХХ ст.	Zbiór raportów naukowych. «Pedagogika. Współczesna nauka.». Warszawa: Wudawca: Sp.z.o.o. «Diamond trading tour», 2015.Część 2	0,5 ум.д.а.
46.	Чернов Б.О.	Проблеми освіти в СРСР у 50-90-ті роки ХХ ст.	Zbiór raportów naukowych. «Pedagogika.Najnowsze badania naukowe. Teoria, praktyka (30.03.2015 – 31.03.2015)». – Warszawa: Wudawca: Sp. z. o. o. «Diamond tradingtour», 2015. Część 1	0,5 ум.д.а.
47.	Чернов Б.О.	Загальна характеристика концепції підвищення теоретико-методичних знань і ділової кваліфікації	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Pedagogika. Dyskusjeow spólczesnej nauki (30.08.2015-31.08.2015)». – Warszawa:	0,5 ум.д.а.

		учителів початкової школи з екології	Wudawca: Sp.z.o.o. «Diamond trading tour», 2015	
48.	Довбня П.І.	Генезис Київської алгебраїчної школи академіка Д.Граве	Техника и технология. Акт. науч. исслед. Теория, практика. Познань (Польша) 30-31 березня 2015	С.66-69
49.	Пильтяй О.М.	Вплив сім'ї на вибір професії підростаючого покоління	Сборник научных докладов. Педагогика. Проблематика, наработки, инновации, практика, теория. – (29.04.2015-30.04.2015. Лодзь)	0,5 ум.д.а.
50.	Тонконог О.С.	Особенности обучения технике спортивной ходьбы студентов высших педагогических учебных заведений	I Міжн.наук.-практ. конф. «Інноваційні технології у фізичному вихованні, спорті та фізичній реабілітації». м.Орехово-Зуєво, 2015. (13.03.2015).	С.99-105.
51.	Пангелов Б.П.	Гендерные особенности организации рекреационного туризма	VII-е Твердовские чтения: сб. материалов Междун. науч.-практ. конф. (туризм, краеведение, рекреация, экология, образование). – Краснодар, 2015.	С.247-250.
52.	Поліщук В.В.	Развитие морально-волевых качеств детей старшего дошкольного возраста в процессе занятий туристско-краеведческой деятельностью	VII-е Твердовские чтения: сб. материалов Междун. науч.-практ. конф. (туризм, краеведение, рекреация, экология, образование). – Краснодар, 2015.	С.309-311
53.	Исайкина Е.Д.	Продовольственная безопасность и импортозамещение в условиях современного социально-экономического развития России: материалы международной научно-практической конференции профессорско-преподавательского состава	Современные проблемы мировой продовольственной безопасности / Московский государственный областной социально-гуманитарный институт. – Коломна: МГОСГИ, 2015. – С.79-82.	0,3 ум.д.а.
54.	Навальна М.І.	Новітні лексичні процеси в мові інтернет-видання «Українська правда» на початку XXI ст.	Studia Ukrainica Posnaniensia. ZESZYTY III. – Poznan, 2015.	S. 163 – 171.

55.	Різник В.В.	Сущность готовности студентов экономических специальностей к профессиональной деятельности	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015р. - м.Баку, Азербайджан	0,8 ум.д.а.
56.	Різник Н.А.	Инновационные аспекты совершенствования профессиональной подготовки студентов в высшей школе	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015 р. – м.Баку, Азербайджан	0,5 ум.д.а.
57.	Різник В.В.	Проблема индивидуализации обучения будущих специалистов в процессе профессиональной подготовки в вузах	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015р. м.Баку, Азербайджан	0,13 ум.д.а.
58.	Козій Т.В.	Особенности качественного профессионального образования	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015р. м.Баку, Азербайджан	0,4 ум.д.а.
59.	Доброскок І.І.	Социально-педагогические детерминанты учебной деятельности магистров в контексте их профессионального развития	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015р. м.Баку, Азербайджан	0,5 ум.д.а.
60.	Клюй Л.В.	Роль учебных дисциплин в формировании профессиональных компетенций будущего менеджера по туризму	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015р. м.Баку, Азербайджан	0,5 ум.д.а.
61.	Клімова А.М.	Критерии, показатели и уровни сформированности управленческой компетентности будущих менеджеров	Specific Features of Formation the Contents of Educational Disciplines in Structure of Psychological and Pedagogical Training of Social Pedagogues	0,39 ум.д.а.
62.	Барно О.М.	Концептуальные основы управление качеством профессионального образования	Міжнародна наукова конференція «Нові технології та організація освітнього процесу: цілі та виклики», 26-28 листопада 2015р. м.Баку, Азербайджан	0,4 ум.д.а.

63.	Кучеренко С.Ю.	Организационно-экономические основы эффективного производства и переработки подсолнечника в Украине	Современные научные исследования и инновации, 2015	№6 - 0,5 ум.д.а.
64.	Семененко О.Г.	Логистические аспекты функционирования молочного подкомплекса агропромышленного комплекса Украины	Современные научные исследования и инновации, 2015	№5 - 0,6 ум.д.а.
65.	Боголиб Т.М.	Социально - экономическое развитие сельских общин Украины в современных условиях	МНПК «Социально - экономическое развитие организаций к регионов Беларуси: эффективность инноваций» 2015.	С. 60-65
66.	Боголиб Т.М.	МНПК" Экономика и финансы"	Финансовый потенциал территориальных общин, 2015.	С. 74-86
67.	Боголиб Т.М.	Институциональное развитие регионов	Развитие новых институтов на региональном уровне.	С. 346-354
68.	Чабан В.В.	Бюджетный механизм в регулировании развития социальной сферы	Наука Красноярья, №2(19) - 2015.	С. 155-163.
69.	Боголиб Т.М.	Институциональные составные экономического роста в Украине	Институциональная трансформация экономики : российский вектор новой индустриализации - 2015	№1. – С.281-288
70.	Боголиб Т.М.	Financial policy as a compound of institutional development of economy is uncovered	Socio-Economic aspects of economies and managment - 2015	№2. – P. 178-188
71.	Боголиб Т.М.	Институциональные составные экономического роста в Украине	Институциональная трансформация экономики : российский вектор новой индустриализации - 2015	№1. – С.281-288
72.	Боголиб Т.М.	Диспропорции развития регионов Украины в современных условиях	European Cooperation - 2015 - №7 - p. 16-30	0,5 ум.д.а.
73.	Чабан В.В.	Бюджетный механизм в регулировании развития социальной сферы	Наука Красноярья, №2(19) - 2015.	С. 155-163.

VII. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених

На сьогодні система науково-дослідної роботи студентів, як складова професійної підготовки фахівців у нашому ВНЗ, спрямована на формування і реалізацію творчих здібностей майбутніх фахівців та здійснюється за трьома основними напрямками: науково-дослідна робота в навчальному процесі; науково-дослідницька робота студентів у позанавчальний час; науково-організаційні заходи (конференції, конкурси, олімпіади тощо).

Науково-дослідна робота студентів у позанавчальний час є продовженням навчально-дослідної діяльності і ефективним засобом об'єктивного вияву обдарованої студентської молоді, реалізації її творчих здібностей, стимулювання потреби у творчому оволодінні знаннями, активізації навчально-пізнавальної діяльності.

Наукова студентська робота в нашому ВНЗ спрямована на виховання лідерських якостей у студентів. Така тактична мета здійснюється через ряд спільних навчально-наукових проектів, які відображуються в різних рішеннях ректорату. Прикладом може бути університетський наказ №38 від 20.03.2014 р. «Про нарахування балів за наукову роботу студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу», спрямований на підтримку наукових пошуків студентів. Головною метою даного наказу є мотивація студентства до науково-дослідної роботи у стінах нашого ВНЗ. Зміст наказу чітко регламентує порядок та послідовність дій студентства в організації та участі студентських науково-практичних круглих столів, конференцій та в підсумку отриманні заслужених балів за наукову роботу.

Студентська наукова робота у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» здійснюється й удосконалюється як у напрямі традиційних, так і нових форм.

Об'єднує студентів, які займаються науково-дослідною роботою, наукове студентське товариство університету (НСТ).

Студенти беруть активну участь в олімпіадах, конкурсах, науково-практичних конференціях різного масштабу і географії, що дає можливість презентувати свій заклад на ринку освітніх послуг, обмінятися думками, ознайомитися з найкращими зразками системи підготовки фахівців.

Високою активністю характеризується участь студентів університету в II етапі Всеукраїнських студентських олімпіад. У лютому-березні 2015 р. в університеті було проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади за 26 спеціальностями, у якому взяло участь 938 студентів. Переможцями I етапу олімпіади стали 47 студентів, які були рекомендовані до участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади. Переможцями II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади 2015 р. стали 7 студентів університету.

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук взяли участь 38 студентів університету. За 25 спеціальностями переможцями II туру конкурсу стали 10 студентів університету, які вибороли призові місця за 9 спеціальностями.

19-20 березня 2015 р. на базі ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук з галузі «Історичні науки». На конкурс надійшло 118 робіт із 67 вищих навчальних закладів. До 2 етапу було відібрано роботи 31 студента з 29 вузів. Серед нагороджених є студентка історичного факультету нашого університету – Карпань Анна Петрівна, яка отримала диплом I ступеня (науковий керівник – д. іст. н., проф. В.К. Молоткіна).

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» став базовим для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Географія», що відбулася 6-8 квітня 2015 р., у якій узяли

участь 51 студентів із 23 ВНЗ України. Серед нагороджених є студентка природничо-технологічного факультету нашого університету – Шоломей Ірина Миколаївна, яка отримала диплом I ступеня (науковий керівник – к. і. н., доц. К.В. Ковальська).

Провідною формою, за допомогою якої у студентів поглиблюються відповідні знання, уміння та навички здійснення дослідної діяльності, є студентські наукові гуртки і проблемні групи, у процесі роботи яких вони активно залучаються до виконання кафедральної тематики шляхом реалізації конкретних науково-дослідних проектів, що базуються, у свою чергу, на багатому науковому досвіді професорсько-викладацького складу. Станом на 01.12.2015 р. в університеті успішно функціонують 14 наукових гуртків і 90 проблемних груп. До наукової діяльності в них залучено 1052 студенти, що становить близько 36% від загальної кількості студентів денної форми навчання. Усього ж науково-дослідною роботою займається 1896 студентів, що становить 65% від контингенту студентів стаціонару.

Основні показники участі студентів у науково-дослідній роботі у 2015 р.

Науково-організаційні підрозділи	Кількість підрозділів	Кількість студентів, які брали участь
Наукові гуртки	14	152
Проблемні групи	90	930
Навчально-наукові центри	7	137
Науково-дослідні лабораторії, служби	15	483
Студентські наукові товариства факультетів	7	1896

Робота викладачів університету, керівників наукових гуртків та проблемних груп знаходить відображення наукових здобутках студентів. Це, перш за все, виявляється в щорічному зростанні кількості наукових публікацій студентів та магістрів. У 2015 році кількість студентів, які брали участь у конференціях становить – 784, кількість публікацій – 652, з них одноосібних – 578 статей, у співавторстві – 74.

Вагоме значення в системі науково-дослідної роботи студентів має написання кваліфікаційних робіт, що забезпечує поглиблення і розширення теоретичних знань, практичних умінь, удосконалення навиків самостійної роботи студентів, творчої діяльності та наукових досліджень; включає вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду тощо.

У звітному році було захищено 1577 студентську наукову роботу (710 бакалаврських, 308 дипломних і 559 магістерських).

НДР студентів у ході виконання кваліфікаційних робіт

Вид роботи	Рік		
	Денна	Заочна	Разом
Магістерські	376	183	559
Дипломні	203	105	308
Бакалаврські	413	297	710
Усього	992	585	1577

Також одним із найбільш вагомих показників якості науково-дослідної роботи студентів у ВНЗ є наукові студентські конференції. Протягом 2015 р. їх було проведено 13. Серед них: 1 – міжнародна, 3 – всеукраїнських, 9 – загальноуніверситетських. Зростання кількості загальноуніверситетських конференцій свідчить про збільшення уваги до проблем розвитку студентської науково-дослідної роботи.

Участь студентів у конференціях збагачує їх новим досвідом, новими ідеями, що дає можливість зробити перші кроки в науково-дослідній роботі. За матеріалами конференцій видаються збірники: «Природничо-географічний вісник», «Економічний вісник: збірник наукових праць студентів та магістрів», «Актуальні проблеми управління закладами освіти», «Актуальні питання викладання спортивних ігор, туризму і спортивних дисциплін у закладах освіти», «Літературознавчі студії», «Сучасні аспекти лінгводидактики у студентських дослідженнях», «Теоретичні і прикладні аспекти іноземної філології» тощо.

В університеті успішно функціонує Рада молодих учених. Вона сприяє формуванню умов для підвищення й реалізації творчої, професійної та громадської активності молодих учених; здійснює пошук і підтримку талановитих дослідників серед молодих учених університету; сприяє науково-дослідній, освітньо-виховній роботі молодих учених; приймає активну участь в організації та розвитку міжвузівського, міжнародного, наукового та культурного співробітництва молодих учених.

У 2015 р. чисельність молодих науковців становила 145 осіб, з них науковий ступінь кандидата наук мають 64 особи.

Кандидат історичних наук, викладач кафедри історії та культури України Т. Ю. Нагайко, керівник навчально-наукового центру усної історії І.В.Гайдаєнко, кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політології В. В. Коцур, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та культури України О. М. Лукашевич стали ініціаторами проведеного 15-16 жовтня 2015 р. IV Всеукраїнського історико-культурологічного форуму «Сікорські читання». Ідея та мета форуму: вшанування подвижницької діяльності відомого музейного діяча Героя України Михайла Івановича Сікорського та сприяння розвитку наукових та творчих ініціатив у сфері історичної науки, культури та мистецтва.

Над фундаментальними і прикладними дослідження в рамках виконання науково-дослідних тем, що фінансуються з державного бюджету працює 7 молодих учених (кандидат економічних наук, доцент Л.М.Яременко, кандидат економічних наук, доцент Л.Ю.Леваєва, кандидат економічних наук, доцент Н.М.Євтушенко, кандидат історичних наук С.М. Кикоть, кандидат політичних наук В.В. Коцур, кандидат історичних наук О.М.Миздренко, аспірант К.С.Варивода).

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2011	69,1%	106	98%
2012	70,5%	113	37%
2013	71%	104	37%
2014	71,2%	104	52%
2015	65%	145	56%

VIII. Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками

Навчально-науковий Центр усної історії (керівник – кандидат історичних наук І.В.Гайдаєнко)

Центр створено при кафедрі історії та культури України. Основні напрями діяльності центру – накопичення, обробка та введення в науковий обіг джерел усної історії; розробка та апробація методики досліджень у галузі усної та повсякденної історії; реалізація наукових проектів з вивчення історичного минулого України засобами усної історії; співпраця з науковими, навчальними та культурними організаціями в галузі усної історії; створення електронних інформаційних ресурсів для роботи з джерелами усного походження.

За звітний період підрозділом організовано та проведено наступні заходи:

1. «Тії слави козацької повік не забудем» (культурно-просвітницькі заходи до 385-річчя «Тарасової ночі»), м. Переяслав-Хмельницький, 14-24 травня 2015 р.
2. Взято участь у семінарі-діалозі з канадським науковцем Наталією Ханенко-Фрізен про усну історію та громадоцентричну науку (22 травня 2015 р., Київський національний університет імені Тараса Шевченка).
3. Міжнародний пошуковий проект «Усна історія в школі» (Чехія – Україна). Конкурс шкільних проектів з усної історії: «Повсякденне життя в СРСР у період 1989-1991 роках». Напрямок: «Політичний досвід у 80-х і на початку 90-х років». Організатор: Чеська громадська організація Асоціація з міжнародних питань (АМО). Термін: 25.08.2015 – 15.11.2015.
4. IV Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання» (м. Переяслав-Хмельницький, 13 жовтня 2015 р.).
5. Круглий стіл «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті» (м. Переяслав-Хмельницький, 16 жовтня 2015 р.).

Доповіді на конференціях та круглих столах:

1. Круглий стіл «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті» (16 жовтня 2015 р.): Горбовий О. А. Музеєфікація затоплених сіл.
2. Круглий стіл «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті» (16 жовтня 2015 р.): Вовкодав В. О. панорама музейного життя на сторінках газети «Вісник Переяславщини» (1991-2014 рр.).

Опубліковано видання:

1. «Сорокова С. Не летять ластівки у Зарубинці: історико-краєзнавчий нарис / С. Ф. Сорокова; ред.-упоряд.: Т. Ю. Нагайко, О. А. Горбовий. – Переяслав-Хмельницький, 2015: ФОП Лукашевич О. М., 2015. – С. 368. – (Серія: Краєзнавча бібліотека Переяславщини; вип. 1).
2. **Сікорські читання** : III Всеукр. історико-культуролог. форум, 13 жовтня 2014 р. / [укл. : Т. Нагайко ; стенограм. О. Горбовий] ; ДВНЗ «Переяслав-Хм. ДПУ імені Григорія Сковороди», ГКПО «Переяславський скарб». – Переяслав-Хмельницький : ФОП О. М. Лукашевич, 2015. – 68 с.

Підготовлено до друку видання:

1. Трімпол А. Пам'яті батька. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – С. 48. – (Серія: «Народна мемуаристика»).

Планування подальшої роботи

1. Робота над внутрішнім проектом «Окупований Переяслав очима свідків».
2. Робота над внутрішнім проектом «Затоплені села Переяславського краю. Свідчення очевидців».
3. Організація та проведення V Всеукраїнського історико-культурологічного форуму «Сікорські читання».
4. Ведеться робота над розробкою сайту «Краєзнавство Переяславщини».

Центр усної історії співпрацює з Інститутом історії НАН України, Інститутом національної пам'яті, Українською асоціацією усної історії.

***Навчально-науковий Центр Сквородинознавства
(керівник – доктор філологічних наук, професор М.П. Корпанюк)***

Метою діяльності Центру Сквородинознавства є поглиблене дослідження й вивчення творчого доробку Г. Сквороди, популяризація його спадщини в країні та поза її межами, широке впровадження її та новітніх наукових даних про філософські, педагогічні й літературні досягнення мислителя в навчально-виховних процесах середніх закладів освіти і вищих навчальних закладів.

Для виконання планових завдань Центр тісно співпрацює з Інститутом філософії імені Григорія Сквороди НАН України; Інститутом літератури імені Т. Шевченка НАН України; науково-дослідною сквородинівською лабораторією Харківського державного педагогічного університету імені Григорія Сквороди; Переяслав-Хмельницьким літературно-меморіальним музеєм Г. Сквороди; Літературно-меморіальним музеєм Г. Сквороди (село Сквородинівка на Харківщині); Чорнухинським літературно-меморіальним музеєм Г. Сквороди (на Полтавщині); ученими-дослідниками творчості філософа й письменника. Центр Сквородинознавства основну увагу зосереджує на дослідженні життя та творчості Г. Сквороди, його внескові в національну та європейську філософію, літературу, педагогіку, рідну мову, музику.

У 2015 р. Центр Сквородинознавства підготував до друку посібники з вивчення творчості Григорія Сквороди для ЗОШ, гімназій, ліцеїв, коледжів, вишів, науково-дослідницькій праці учених-гуманітаріїв, просвітницькій діяльності освітян, наукових працівників, проведено Міжнародну конференцію «XVII Сквородинівські читання», матеріали учасників якої розміщено у виданні «Переяславські Сквородинівські студії. Випуск 3».

***Навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики
захворювань (завідувач – кандидат історичних наук, доцент Л.П. Товкун)***

Навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань є структурним навчально-науковим підрозділом кафедри медико-біологічних дисциплін і валеології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сквороди».

Основні напрями роботи лабораторії:

- надання навчально-методичної, інформаційної та консультаційної допомоги з питань профілактики інфекційних та соматичних захворювань;
- підготовка майбутніх педагогів, вихователів, психологів до впровадження здоров'язберезувальних технологій в загальноосвітніх навчальних закладах;
- моніторинг фізичного розвитку дітей, підлітків та молоді;
- проведення діагностики соматичного та психічного здоров'я дітей, учнівської та студентської молоді;
- практичне впровадження результатів експериментальних досліджень у фаховій підготовці вихователів, вчителів, аспірантів, магістрантів;
- удосконалення змісту педагогічної практики студентів з вікової фізіології, валеології; підготовка та видання підручників, посібників, методичних рекомендацій з медико-біологічних дисциплін і валеології.

У 2015 р. році членами лабораторії опубліковано 7 навчально-методичних посібників, 54 статті, із них 18 статей у фахових виданнях, 12 статей у закордонних виданнях і виданнях, які входять до науко-метричної бази даних, 24 статті опубліковано у матеріалах міжнародних (19) і всеукраїнських (5) конференцій.

24-25 вересня 2015 р. за ініціативою лабораторії на базі ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сквороди» була

проведена V Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи».

Конференція організована в рамках плану наукових заходів Міністерства освіти і науки України на 2015 р. за сприянням Національної академії педагогічних наук України, Європейської асоціації наук з безпеки (Польща), Міжнародної академії безпеки життєдіяльності (Україна), Академії безпеки та основ здоров'я, Міжнародної академії культури безпеки, екології і здоров'я. Слід відзначити, що в рамках міжнародної співпраці з Європейської асоціації наук з безпеки (Польща) це 109-я конференція.

У роботі конференції взяло участь 185 осіб із 4 країн (Польща, Молдова, Росія, Україна). Серед них 15 закордонних науковців (Польща – 10 особи, Молдова – 1 особа, Росія – 4 особи), вітчизняних науковців – 170 осіб, із них іногородніх – 43 особи.

Провідні вчені різних галузей науки і техніки (педагогіки, медицини, біології, психології, історії, філософії, політології, безпеки життєдіяльності та ін.) проаналізували актуальні питання підготовки учнівської та студентської молоді з різних напрямів безпеки життєдіяльності, проблеми міжнародної безпеки, розглядалися актуальні питання підготовки учнівської та студентської молоді з різних напрямів безпеки, проблеми міжнародної безпеки, «гібридної війни» та її вплив на Європейську архітектуру безпеки, демографічних наслідків війни, загрози безпеці дітей у Інтернет мережі, молодіжні хобі, що призводять до трагічних випадків, а також низка питань стосовно формування безпечної поведінки та здоров'я дітей і молоді в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах. А також обговорили низку питань щодо застосування здоров'язберігаючих технологій у навчальних закладах середньої та вищої школи. Розглянули питання порушення стану соматичного, психічного та репродуктивного здоров'я школярів і студентів, а також шляхи вирішення цієї проблеми та обмінялись досвідом, ідеями щодо реалізації наступності дошкільної, початкової, середньої і вищої ланок освіти у забезпеченні здоров'я дітей, підлітків та молоді.

У рамках конференції 24 вересня 2015 року в Державному вищому навчальному закладі «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» відбувся III-й Міжнародний науково-методичний семінар-практикум «Безпека життєдіяльності та охорона здоров'я дітей дошкільного віку». Його співорганізатором виступила EUROPEANASSOCIATIONFORSECURITY (Poland). Місцем проведення був базовий дошкільний навчальний заклад №10 «Любавонька» м. Переяслав-Хмельницький, де здійснюється дослідно-експериментальна робота за цією тематикою, і він є членом Європейської асоціації наук з безпеки (EAS).

Матеріали конференції розміщені у збірнику наукових праць «Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи» (м. Переяслав-Хмельницький, 2015) та розташовані на сайті університету. На сайті телевізійного каналу «112» розміщено інтерв'ю Президента Європейської асоціації наук із безпеки *Лешека Коженювскі* щодо роботи конференції. За результатами проведення конференції подано звіт до наукового відділу університету.

На базі лабораторії діагностики здоров'я під керівництвом Коцур Н.І., Гармаш Л.С., Кебало Т.Г., Товкун Л.П., Годун Н.І., Гріненка Ю.О. у 2015 р. захищено 12 бакалаврських, 14 дипломних робіт та 7 магістерських робіт.

Результати теоретичних та експериментальних досліджень членів лабораторії використовуються у фаховій підготовці вихователів, педагогів. Зокрема, проведені дослідження функціонального стану серцево-судинної системи, оцінка фізичного розвитку школярів використовуються при викладанні дисциплін «Вікова фізіологія», «Гігієна» та «Шкільна гігієна». Питання щодо впровадження здоров'язбережувальних технологій в умовах загальноосвітніх навчальних закладах і сучасний стан харчування, поширення шкідливих звичок, репродуктивного здоров'я молоді використовуються при викладанні таких навчальних дисциплін, як «Валеологія», «Психогігієна», «Шкільна

гігієна». Питання безпеки людини використовуються під час викладання дисциплін: «Охорона праці», «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист».

Наукові розробки членів лабораторії застосовуються в практичній діяльності вихователів, педагогів, психологів. Зокрема, наукові розробки професора Н.І. Коцур з питання адаптації дітей шестирічного віку до навчання в школі, оцінки фізичного і психічного здоров'я дошкільнят застосовуються вихователями ДНЗ Київщини. Наукові розробки Н.І. Коцур, Гармаш Л.С. та Товкун Л.П. з питань моніторингу здоров'язбережувального супроводу та впровадження здоров'язбережувальних технологій мають практичне застосування в загальноосвітніх навчальних закладах. Навчально-методичні посібники Н.І. Коцур, Т.Г. Кебкало та О.А. Палієнко використовуються у вищих навчальних закладах для студентів спеціальностей «Дошкільне виховання», «Географія», «Біологія», «Фізичне виховання».

Лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань співпрацює з провідними вузами та науково-дослідними установами: Європейською асоціацією наук з безпеки життєдіяльності (Польща), Міжнародною Академією безпеки життєдіяльності, Академією безпеки та основ здоров'я, Міжнародною Академією культури безпеки, екології і здоров'я з питань безпеки та охорони здоров'я дітей, підлітків та молоді; ДУ «Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва НАМН України»; з кафедрою комунальної гігієни та екології людини Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця з проблеми фізіолого-гігієнічного супроводу навчального процесу; з Національним українським державним медико-соціальним центром ветеранів війни з питань фізичної реабілітації внаслідок отриманих травм і хвороб.

Навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань також тісно співпрацює з навчально-виховними закладами Київщини. Впровадження здорового способу в навчально-виховний процес лабораторія здійснює в тісній співпраці з дошкільними установами та загальноосвітніми школами міста Переяслав-Хмельницького. Результатом цієї співпраці є реалізація міжнародного проекту «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю в Україні». На основі підписаних угод із ЗОШ №1, ЗОШ №4, ЗОШ №2 м. Переяслава-Хмельницького, ДНЗ №10 «Любовонька», ДНЗ №9 «Сонечко» здійснюється діяльність щодо питань збереження і зміцнення фізичного, духовного, психічного та соціального здоров'я учнів 1-11 класів.

Навчально-методична лабораторія «Психолінгвістика розвитку дитини»

(завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент Н.В. Харченко)

Діяльність лабораторії у 2015 році здійснювалася за навчально-методичним, науково-дослідним, організаційним та міжнародним напрямками.

Навчально-методична робота була спрямована на виконання таких видів діяльності: удосконалення навчального процесу за спеціальністю «Дошкільна освіта» за програмою навчального курсу «Психолінгвістика» (автор програми проф. – Л.О. Калмикова); удосконалення змісту робочих програм з таких навчальних дисциплін, як: «Професійно-мовленнєва комунікація педагога», «Психолого-педагогічні технології розвитку дітей дошкільного віку», «Розвиток художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» (доц. Н.В. Харченко), «Основи дефектології та логопедії» (к.п.н. І.В. Мисан), «Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку», «Методика навчання дітей української мови в російськомовних ДНЗ» (проф. Л.О. Калмикова, доц. С.Д. Дем'яненко), «Література іноземної мови для дітей дошкільного віку» (доц. Н.В. Харченко); поповнення й удосконалення тестової бази з навчальних дисциплін: «Психолінгвістика», «Професійно-мовленнєва комунікація педагога», «Розвиток художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку», «Література іноземної мови для дітей дошкільного віку»; удосконалення психолінгвістичних методик, що використовуються на педагогічних практиках як у місцевих дошкільних навчальних закладах і ВНЗ, так і в освітніх закладах різних міст України (Прилуки, Драбів, Київ

тощо); поповнення списку наукових та навчально-методичних джерел новими надходженнями для написання студентами магістерських, дипломних, бакалаврських і курсових робіт з психолінгвістики, дитячої психології та дошкільної лінгводидактики; проведення консультацій для студентів щодо розробки ними експериментальних діагностувальних та корекційно-розвивальних методик з метою написання науково-навчальних дослідних робіт; систематичне надання студентам і вихователям ДНЗ міста, Київської, Чернігівської, Черкаської областей науково-методичної допомоги з питань розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку.

Змістом науково-дослідної роботи були такі види діяльності: проведення експериментальної (психолінгводиagnostичної) роботи в дошкільних навчальних закладах міста («Сонечко», «Берізка», «Любавонька», «Золотий ключик») та інших містах України (Прилуки, Київ, Драбів та ін.) з розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку, зокрема: аудіювання (Н.В. Харченко, О.А. Шафран), говоріння (О.І. Чернякова, О.М. Савчин, Ю.В. Дядюша), лексико-семантична робота (І.О. Біганська, З.Т. Скорофатова), робота над фразеологізмами (І.В. Мисан), металінгвістичний розвиток (С.Д. Дем'яненко), обробка отриманих емпіричних даних та їх узагальнення; впровадження авторських психолінгвістичних і лінгводидактичних методик в практику роботи ДНЗ; створення нових психолінгвістичних експериментальних методик з розвитку мовлення дошкільників; організація і проведення пілотного експерименту з діагностики аудіативних операцій дітей старшого дошкільного віку (доц. Н.В. Харченко); здійснення рецензування наукових статей, що надходили до збірника наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics», а також дисертаційних досліджень (проф. Л.О. Калмикова, Н.В. Харченко); написання наукових статей та тез доповідей.

Організаційна робота передбачала: підготовку документів для перереєстрації збірника наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics» за спеціальністю «Психологічні науки» (Протокол МОН України № 747 від 13.07.2015 р.); здійснення інформаційно-змістового поповнення сайту збірника наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics»; розробку змісту інформаційних листів про проведення X Міжнародної науково-практичної конференції «Психолінгвістика в сучасному світі» та їх розсилку за електронними адресами та через мережу Internet; організацію та проведення X Міжнародної науково-практичної конференції «Психолінгвістика в сучасному світі» (робота організаційного комітету, підготовка та випуск програми, а також тез конференції); видання двох збірників наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics» (Вип. 17/2015; Вип. 18 (1)/2015, 18(2)/2015); видання збірника тез X Міжнародної науково-практичної конференції «Психолінгвістика в сучасному світі – 2015»; організацію зовнішнього рецензування статей до збірника наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics» (Вип. 17, 18); здійснення роботи щодо представлення збірника наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics» у наукометричних базах та відкритих системах (архівування наукових статей); поповнення бібліографічного каталогу лабораторії новими монографіями, посібниками, ксерокопіями статей з актуальних проблем психолінгвістики для вивчення їх професорсько-викладацьким складом, аспірантами, магістрами, студентами; упорядкування матеріалів збірників наукових праць «Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics» (Вип. 17, 18) з метою їх використання у навчальному процесі вишу; створення електронних версій номерів Збірника для передачі їх в Національну бібліотеку України імені В.І. Вернадського та міжнародні наукометричні бази.

Міжнародна діяльність присвячувалася подальшій реалізації існуючих міжнародних домовленостей шляхом виконання таких видів роботи: представлення науково-дослідних матеріалів для колективної монографії за редакцією Христо Кючукова («Acquisition of Slavic Languages». – Munich : Lincom Academic Publisher, 2015) (виконавці:

проф. Л.О. Калмикова, доц. Н.В. Харченко, доц. С.Д. Дем'яненко); оприлюднення результатів наукових досліджень на Міжнародних науково-практичних конференціях та семінарах (Рига, Москва, Санкт-Петербург, Рязань, Лодзь); залучення до участі в редакційній раді збірника наукових праць "Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics" нових зарубіжних учених: Джилл де Віллерс, д. філософ., професор (Сміт, США), Х.С. Кючуков д. пед. н., професор (Берлін, Німеччина); Нью Вільям, д. психол. н., професор (США), Н. Рінгблом (Стокгольм, Швеція); залучення до участі у X Міжнародній науково-практичній конференції «Психолінгвістика в сучасному світі – 2015» як постійних її учасників, так нових зарубіжних учених, зокрема: доктора із соціальних комунікацій Ратнеша Двіведі (Нойда, Індія), канд. філол. н., доц. А.С. Тамразян (Арменія).

Члени лабораторії у 2015 р. захистили 1 кандидатську дисертацію, опублікували монографію, надрукували 9 статей у збірниках, що входять до міжнародних наукометричних баз, 19 – у зарубіжних виданнях, взяли участь у конференціях та семінарах різних рівнів, зокрема: 12 Міжнародних науково-практичних конференцій; 2 – Всеукраїнські науково-практичні конференції;

Наукові розробки членів лабораторії широко впроваджуються в практику роботи ДНЗ України, зокрема: «Діагностико-розвивальна програма з розвитку мовленнєвої діяльності дошкільників» (автор проф. Л.О. Калмикова) в ДНЗ № 29 м. Прилуки, ЦРД «Сонечко» смт. Драбова, Черкаської обл. тощо; «Лінгводидактичний словник фразеологізмів і методика збагачення мовлення дітей старшого дошкільного віку фразеологізмами» (автор І.В. Мисан) в ДНЗ «Сонечко», «Любовонька» м. Переяслава-Хмельницького, ДНЗ «Ластівка» м. Хмельницького, ЦРД «Сонечко» смт. Драбова, Черкаської обл., Школи раннього розвитку «Мандаринка» м. Києва та ін.

Запропоновані методики й психотехнології надали позитивний ефект у розвитку мовлення дітей, що засвідчувалося якісними змінами, що відбулися у сформованості мовленнєвих умінь і навичок дошкільників.

Лабораторія духовного розвитку особистості (завідувач – кандидат психологічних наук, доцент Н.Є. Химич)

Протягом 2015 року лабораторією духовного розвитку особистості проводилася ґрунтовна організаційна, навчально-методична та науково-дослідна робота за такими напрямками:

- відродження духовних традицій української нації, її святинь;
- забезпечення духовного піднесення освітньо-виховного процесу вузу;
- організація досліджень у галузі духовно-морального виховання підростаючого покоління;
- вдосконалення фахової кваліфікації студентів та професорсько-викладацького складу університету;
- організація творчих зв'язків з іншими навчальними закладами та науковими установами.

Протягом 2015 року лабораторією проведено такі заходи: 22 квітня 2015 року спільно з деканатом ФПП та кафедрою педагогіки і методики дошкільної освіти проведено благодійну акцію «Дитинство: крок у майбутнє» під гаслом: «Подаруй посмішку дітям»; виїзні методичні семінари в межах міста та області з проблем впровадження основ духовності у практику роботи шкіл та дитячих садків; всеукраїнський круглий стіл на тему: «Духовні засади українського патріотизму» (12 березня 2015р.); всеукраїнський науково-практичний семінар на тему: «Виховання духовної культури особистості в дошкільному дитинстві» (5 червня 2015 р.); у травні 2015 року – організовано екскурсії до музеїв міста (Музей Заповіту, Музей народної архітектури і побуту).

Лабораторією велося постійне співробітництво з Уманським державним педуніверситетом ім. Павла Тичини, Одеським та Черкаським обласними інститутами післядипломної педагогічної освіти, Національним університетом «Острозька академія», естетико-натуралістичним Центром «Камелія» м. Бровари.

Налагоджене творче співробітництво з ДНЗ № 4 м. Южне Одеської області, НВК «Школа-дитячий садок» (м. Рівне).

Здійснювалась активна взаємодія зі студентами на базі лабораторії: постійні консультації з проблем духовності протягом навчального року; виконання курсових, дипломних та магістерських робіт з проблем, пов'язаних з формуванням основ духовності у підростаючого покоління; постійне проведення круглих столів, диспутів творчих зустрічей тощо.

Результати діяльності лабораторії висвітлювались на сторінках педагогічних часописів, у наукових збірниках та посібниках.

***Лабораторія археологічних досліджень імені М.І. Сікорського
(завідувач – кандидат історичних наук А.В. Ставицька)***

Протягом 2015 р. співробітники лабораторії здійснювали наукову роботу за такими напрямками:

1. Археологія та історія українського козацтва;
2. Еліта Переяслава Руського в суспільно-політичному житті Русі (друга половина XI – середина XIII ст.);
3. Переяславль Руський та його округа (історико-археологічний аспект);
4. Становлення та розвиток археологічної освіти в Україні (1917–1924 рр.);
5. «Археологічний літопис Південної Русі» як джерело з історії та археології України;
6. Металургійне виробництво антів, склавинів та літописних слов'ян V–X ст.

За підсумками виконання тем захищено кандидатську дисертацію А.В. Ставицькою «Становлення і розвиток археологічної науки в Україні (1917–1924 рр.)» (науковий керівник – к.і.н., доцент Колибенко О.В.).

У 2015 р. колективом лабораторії було видано монографію, навчальний посібник та 6 фахових статей, взято участь у 6 конференціях, рецензовано 3 наукові видання.

Співробітниками лабораторії археологічних досліджень здійснено наукове археологічне дослідження (охоронно-рятувальні розкопки) пам'яток на території м. Переяслава-Хмельницького (вул. Мазепи, Мала Підвальна, пл. Переяславської ради).

Лабораторія тісно співпрацює з Інститутом археології НАН України (організація та проведення археологічних досліджень, підготовка аспірантів, участь у наукових конференціях, робота у науковій бібліотеці та архіві), Інститутом історії України НАН України (постійно діючий «Києво-руський семінар»), Центром усної історії ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (опрацювання та підготовка до друку матеріалів усної історії) тощо.

ІХ. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Міжнародне співробітництво з вищими навчальними закладами зарубіжжя є одним з пріоритетних напрямів діяльності ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Мета міжнародного співробітництва – розвиток довгострокових університетських програм співробітництва у галузі науково-дослідної роботи, студентського та інформаційного обміну.

Головними напрямками міжнародного співробітництва університету є: участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками; проведення спільних наукових досліджень; організація міжнародних конференцій,

симпозіумів, конгресів та інших заходів; участь у міжнародних освітніх та наукових програмах; спільна видавнича діяльність; надання послуг, пов'язаних із здобуттям вищої та післядипломної освіти, іноземним громадянам в Україні; відрядження за кордон науково-педагогічних кадрів для викладацької та наукової роботи відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів вищих навчальних закладів з іноземними партнерами.

Університет активно працює над створенням нових та підтримкою вже налагоджених контактів із зарубіжними партнерами. Так, за 2015 рік встановлені наукові контакти з такими ВНЗ: Університет Інформатики та мистецтв, Центральна Європейська Академія Навчань та Сертифікації, Ольштинська вища школа імені Юзефа Русецького, Інститут педагогіки Гданського університету.

Міжнародне співробітництво поглиблюється через проведення науково-практичних конференцій і семінарів, проектів та різного роду заходів, які були організовані на базі університету: I Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні регіональні культурні, мистецькі та освітні практики», 12-14 березня 2015 р. (Інститут мистецтв Адигейського національного університету (Російська Федерація), Південно-західний університет імені Неофіта Рильського (Болгарія), Державний педагогічний університет імені Іона Крянге (Молдова); XII Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми розвитку спортивно-оздоровчого туризму в закладах освіти», II Міжнародна науково-практична конференція «Текст у сучасному лінгвістичному вимірі» (Міністерство освіти і науки; Університет Західної Богемії (Чехія), 16-17 квітня 2015 р. (Міністерство освіти і науки; Український філіал міжнародної академії дитячо-юнацького туризму і краєзнавства асоціація навчальних закладів України туристського і готельного профілю, газета «Краєзнавство, географія, туризм»); VII Міжнародна науково-практична конференція «Условия экономического роста в странах с рыночной экономикой», 23-24 квітня 2014 р. (ГНУ «Научно-исследовательский экономический институт Министерства экономики республики Беларусь», г. Минск (Республіка Беларусь), Університет імені Миколая Коперника, м. Торунь (Польща), МОН РФ ГУ «Центр исследований и статистики науки», г. Москва (Російська Федерація); III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматичної системи спеціальних галузей історичної науки», 4-5 червня 2015 року (Міністерство освіти і науки; Інститут історії України НАН України; Національний музей історії України НАН України; НІЕЗ «Переяслав»; Польське нумізматичне товариство (Варшава), III Міжнародна науково-практична конференція «Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді XXI ст.: сучасний стан, проблеми та перспективи», 24-25 вересня 2015 р. (Європейська Асоціація наук з безпеки (Польща), Міжнародна Академія безпеки життєдіяльності, Міжнародна Академія культури безпеки, екології і здоров'я, академія безпеки та основ здоров'я, Інститут гігієни та медичної екології імені О.М. Марзеєва АМН України); II Міжнародна науково-практична конференція «Теоретична і дидактична філологія: надбання, проблеми і перспективи розвитку» (Міністерство освіти і науки України, НАПН України, Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова (Казахстан), ФДОЗ ВПО «Ульяновський державний педагогічний університет імені І.М. Ульянова (Російська Федерація)»; IX Міжнародна науково-практична конференція «Психолінгвістика в сучасному світі», 22-23 жовтня 2015 р. (Міністерство освіти і науки України; Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України; Ризька Академія педагогіки і управління освітою; Російський державний педагогічний університет ім. О. І. Герцена; Інститут мовознавства РАН).

З 7 по 10 квітня 2015 р. у рамках реалізації міжнародної грантової програми «ЕсоBRU» (екологічна освіта для Білорусі, Росії та України) к.філос.н., доц., проректор з наукової роботи С.М. Рик та к.філол.н., доц. кафедри іноземної філології і методики навчання О.Б. Складенко відвідували м. Жиліна (Словацька республіка) з метою координації екологічних досліджень в Україні.

У 2015 р. активно відбувався академічний обмін між студентами та викладачами із зарубіжними партнерами. Так, студенти та науково-педагогічні працівники університету з 4 по 13 травня та з 7 по 13 листопада 2015 р. відвідали м. Магдебург, Федеративна Республіка Німеччина.

Викладачі ВНЗ відвідували закордонні конференції, зокрема: Харченко Н.В., Лиля М.В. – з 7 по 10 квітня 2015 р. (м. Алуксне, м. Калдіга, м. Рига, Латвійська Республіка); Макаренко О.М. – з 17 по 19 квітня 2015 р. (м. Глазго, Велика Британія) та з 13 по 15 травня 2015 р. (м. Відень, Австрія); Бочаріна Н.О., Василькевич Я.З. – з 8 по 10 червня 2015 р. (м. Сталева-Воля, м. Сандомир, Республіка Польща); Харченко Н.В. – з 13 по 20 вересня 2015 р. (м. Варшава, Республіка Польща); Яценко Л.В., Лохвицька Л.В. – з 6 по 9 жовтня 2015 р. (м. Могилев, Республіка Білорусь); Куйбіда В.В. – з 12 по 16 жовтня 2015 р. (м. Рига, Латвійська Республіка); Боголіб Т.М. – з 27 по 31 жовтня 2015 р. (м. Вітебськ, Республіка Білорусь).

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами викладені за формою:

Країна-партнер	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, у рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Польща	Вища школа бізнесу (м. Даброва Горніца)	Встановлення професійного співробітництва, зміцнення взаєморозуміння	Угода про співпрацю, 05.2012 – 05.2017	1. Організація семінарів, лекцій, конференцій. 2. Обмін викладачів, студентів 3. Надання консультативних послуг 4. Обмін інформацією про вищу освіту, дослідні роботи 5. Вільний доступ до книг, наукових видань, документів 6. Спільна праця над науково-дослідними роботами та співпраця щодо реалізації вітчизняних та міжнародних проектів
Польща	Глівіцька вища школа бізнесу (підприємства)	Налагодження професійного співробітництва	Угода про співпрацю, 13.05.2011–13.05.2016	1. Організація семінарів, лекцій, конференцій. 2. Обмін викладачів, студентів 3. Надання консультативних послуг 4. Обмін інформацією про вищу освіту, дослідні роботи 5. Вільний доступ до книг, наукових видань, документів 6. Спільна праця над науково-дослідними роботами та співпраця щодо реалізації вітчизняних та міжнародних проектів
Польща	Польське нумізматичне товариство	Створення професійного співробітництва	Договір про співпрацю, 19.04.2013 – 19.04.2018	1. Організація семінарів, лекцій, конференцій. 2. Обмін викладачів, студентів 3. Надання консультативних послуг

				<p>4. Обмін інформацією про вищу освіту, дослідні роботи</p> <p>5. Вільний доступ до книг, наукових видань, документів</p> <p>6. Спільна праця над науково-дослідними роботами та співпраця щодо реалізації вітчизняних та міжнародних проектів</p>
Польща	Університет в Білостоці	Проведення досліджень, навчання студентів і розвитку академічних контактів між студентами, вченими та дослідниками	Угода про співпрацю, 2015-2020	<p>1. Здійснення спільних науково-дослідних проектів, реалізація освітніх проектів в галузі взаємного інтересу.</p> <p>2. Обмін досвідом.</p> <p>3. Обмін науковими співробітниками та вченими.</p> <p>4. Студентський обмін.</p> <p>5. Спільна участь в міжнародних дослідницьких проектах.</p> <p>6. Спільна організація конференцій.</p> <p>7. Обмін інформацією.</p> <p>8. Розвиток інших форм співробітництва.</p>
Польща	Університет інформатики та мистецтв	Необхідність забезпечення потреб суспільства і держав у кваліфікованих фахівцях, поліпшення підготовки майбутніх випускників, ефективне використання потенціалу професорсько-викладацького складу.	Угода про співпрацю, 15.05.2015	<p>1. Розробка освітніх та наукових проектів.</p> <p>2. Проведення конференцій, семінарів, симпозіумів, круглих столів.</p> <p>3. Створення спільних авторських колективів для розробки монографій, підручників і т.д.</p> <p>4. Ознайомлення зі спільним культурно-історичним корінням обох держав.</p>
Польща	Центральна Європейська академія навчання та сертифікації	Сприяння реалізації державної політики в сфері Європейської інтеграції	Угода про співпрацю, 2015–2020	<p>1. Профорієнтаційна робота зі студентами.</p> <p>2. Розвиток комунікативної культури та соціокультурної освіченості.</p> <p>3. Підтримка обдарованої молоді.</p> <p>4. Налагодження науково-методичної, міжвузівської співпраці.</p>
Польща	Державна вища східноєвропейська школа	Науково-культурне співробітництво	Договір про співпрацю, 2015-2020	<p>1. Спільні дослідження, наукові конференції.</p> <p>2. Обмін інформацією, програмами, літературою.</p>

				3. Видання наукових публікацій. 4. Обмін викладачами, аспірантами, студентами.
Польща	Вища гуманітарна школа «Померанія»	Сприяння розвитку вищої освіти і науки з урахуванням досягнень шкіл. Підвищення ефективності та якості виконання науково-дослідних робіт.	Угода про співпрацю, 2015-2020	1. Спільні дослідження і наукова робота, написання та реалізація міжнародних проектів і грантів. 2. Створення спільних освітніх програм. 3. Академічний обмін. 4. Публікація журналів 5. Подвійний диплом. 6. Обмін викладацьким складом. 7. Спільна організація та проведення заходів у галузі освіти, науки та ін. 8. Обмін електронними ресурсами. 9. Взаємні консультаційні послуги. 10. Організація курсів, шкіл, майстер-класів. 11. Волонтерське співробітництво
Польща	Університет імені Миколи Коперніка	Встановлення та розвиток співпраці між сторонами в галузі науки та освіти	Договір про співпрацю, 09.2011 р. – 09.2016 р.	1. Обмін викладачів та наукових діячів. 2. Спільна організація конгресів, колоквиумів та ін. 3. Обмін публікаціями, документацією. 4. Розвиток сумісного навчання. 5. Студентський обмін. 6. Професійні стажування.
Польща	Ольштинська вища школа імені Юзефа Русецького	Встановлення та розвиток співпраці між сторонами в галузі науки та освіти, забезпечення високого рівня наукових і методичних розробок, якості підготовки фахівців.	Договір про співпрацю, 2015–2020	1. Обмін викладацьким складом та науковцями. 2. Проведення спільних конференцій, семінарів. 3. Спільна участь у міжнародних академічних програмах 4. Співробітництво в організації програм обміну. 5. Обмін досвідом. 6. Розробка спільних проектів. 7. Проведення відкритих лекцій, семінарів і т.д.
Польща	Європейська Асоціація наук з безпеки	Безпека життєдіяльності і в галузі освіти	Договір про співпрацю, 2010-2015	Робота в правлінні Асоціації (членство проф. Н.І. Коцур, Л.В. Лохвицька – секретар, за рішенням зборів від 12.05.2012 р.); участь викладачів і молодих

				науковців у наукових заходах, спільне проведення конференцій, семінарів.
Польща	Університет імені Миколи Коперніка	Формування та відтворення інтелектуально го капіталу в системі вартісного управління	Договір про співпрацю, 20.09.2013 – 20.09.2022	1. Мобільність викладачів. 2. Спільні наукові проекти щодо євроінтеграційних процесів. 3. Представництво у редколегіях наукових журналів. 4. Участь у грантовій програмі ЄС. 5. Спільні монографії.
Польща	Університетський коледж туризму та екології	Науково-технологічний потенціал країни з позицій світових тенденцій	Договір про співпрацю, 01.09.2013 – 01.09.2023	1. Мобільність викладачів. 2. Спільні наукові проекти щодо євро інтеграційних процесів. 3. Представництво у редколегіях наукових журналів. 4. Участь у грантовій програмі ЄС. 5. Спільні монографії.
Польща	Познанський державний університет	Комплексні дослідження в гуманітарних, соціальних науках	Договір про співпрацю, 2014–2019	1. Спільні наукові дослідження. 2. Міжнародні конференції. 3. Спільні наукові розробки щодо умов забезпечення інноваційного розвитку національних економік. 4. Програми обміну досвідом. 5. Участь у наукових заходах.
Молдова	Академія музики, театру і образотворчого мистецтва	Розвиток наукових і освітніх зв'язків, впровадження інноваційних освітніх технологій	Договір про взаємодію та співробітництво, 2014-2019.	Налагодження співпраці в галузі наукових досліджень, а саме обмін досягненням в різних наукових напрямках; участь в спільних наукових програмах; участь в наукових симпозиумах, конференціях, семінарах. Організація і проведення конкурсів он-лайн в різних галузях
Молдова	Молдавський державний університет	Налагодження співробітництва	Договір про взаємодію, 2014 р.	1. Налагодження співпраці в області наукових досліджень. 2. Налагодження співпраці в галузі педагогічної діяльності.
Молдова	Комратський державний університет	Співпраця сторін в області науки и освіти	Договір про співпрацю, 2011–2016	1. Обмін викладачами, студентами, науковою інформацією, літературою. 2. Спільні дослідження. 3. Спільні міжнародні проекти. 4. Проведення спільних конференцій, симпозиумів. 5. Публікація статей. 6. Співпраця між бібліотеками.

Молдова	Кишинівський державний педагогічний університет імені І. Крянге	Розвиток наукових і освітніх зв'язків, впровадження інноваційних освітніх технологій	Договір про співпрацю, 11.2014 р.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка спільних навчальних програм. 2. Участь у міжнародних конференціях. 3. Спільна подача заявок на грантові програми. 4. Організувати виїзди студентів та викладачів для знайомства з умовами начального процесу. 5. Провести рекламу освітніх послуг.
Російська Федерація	Ульянівський державний педагогічний університет ім. І.Н.Ульянова	Розвиток навчальної, наукової і культурної співпраці	Договір про співпрацю, 11.2013–11.2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін викладацьким складом і науково-методичним досвідом. 2. Проведення спільних наукових пошуків. 3. Організація конференцій, семінарів і т.д. 4. Обмін науковою літературою та інформацією. 5. Видання спільних наукових праць.
Російська Федерація	Московський державний університет імені М. А. Шолохова	Сприяння в розвитку вищої освіти і науки. Підвищення ефективності і якості виконання науково-дослідних, методичних, викладацьких робіт.	Договір про співпрацю, 2013 року	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-дослідна сфера. 2. Навчально-методична сфера. 3. Взаємодія в соціально-культурній сфері.
Російська Федерація	Московський місцевий психолого-педагогічний університет	Розвиток наукових дослідження і вдосконалення міжнародної освіти.	Договір про співпрацю, 02.09.2013 -02.09.2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка спільних магістерських програм і аналіз діючих програм. 2. Академічний обмін. 3. Стажування професорсько-викладацького складу. 4. Підготовка кадрів вищої кваліфікації. 5. Спільна організація семінарів , конференцій і т.д. 6. Спільні наукові розробки в області психології. 7. Участь студентів ДВНЗ «ПХ ДПУ ім. Г.Сковороди» в щорічній міжнародній школі молодого вченого-психолога.
Російська Федерація	Науково-дослідний інститут-Республіканс	Розвиток взаємовигідної співпраці в сфері наукової	Договір про співпрацю, 2013 року	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення робіт по аналізу стану науково-технічних інноваційних потенціалів економіки.

	ький дослідний науково-консультативний центр експертизи	і освітньої діяльності		<ol style="list-style-type: none"> 2. Проведення наукових досліджень. 3.Проведення моніторингу стану національних інноваційних систем обох сторін. 4. Інформування та консультація в сфері інноваційної діяльності. 5. Участь в створенні і методичному забезпеченні багаторівневої системи підготовки кадрів. 6. Участь в розробці освітніх стандартів. 7.Участь в організації і проведенні конференцій, нарад. 8. Участь в організації рекламної діяльності.
Російська Федерація	Алтайський державний університет	Розвиток співпраці у галузях освіти, наукових дослідів, а також культурній та соціальній сферах.	Договір про співпрацю, 02.2013	<ol style="list-style-type: none"> 1.Здійснення спільних освітніх програм 2. Обмін працівниками та студентами. 3. Проведення спільних досліджень. 4. Проведення культурних заходів. 5.Участь у наукових засіданнях, семінарах і т.д.
Російська Федерація	Федеральний державний бюджетний освітній заклад вищої професійної освіти «Рязанський державний університет ім. С.О.Єсеніна»	Академічна та професійна співпраця	Договір про співпрацю, 16.10.2012 – 16.10.2017(автоматично продовжується на наступні 5 років)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін інформацією та ресурсами. 2. Обмін та стажування викладацького складу. 3.Спільні наукові дослідження. 4. Розробка спільних проектів. 5. Організація та участь у наукових конференцій та семінарів. 6. Спільні публікації праць.
Російська Федерація	Шуйський державний педагогічний університет (м. Шуя)	Підвищення ефективності наукової і педагогічної діяльності	Договір про співпрацю, 01.2012 р.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Розробка спеціальних програм. 2. Участь в організації конференцій, семінарів. 3. Спільна подача заявок на гранти. 4. Виїзд студентів та викладачів на ознайомленням навчального процесу. 5. Здійснення реклами освітніх послуг.
Російська Федерація	Нижегородський державний	Взаємна допомога в подальшому	Договір про співпрацю, 04.2012 р. –	<ol style="list-style-type: none"> 1.Розробка спільних наукових та дослідницьких планів. 2.Обмін студентами,

	педагогічний університет	розвитку навчальної та науково-дослідної діяльності	04.2017 р.	викладачами, публікаціями. 3.Організація спільних конференцій.
Російська Федерація	НОУ ВПО «Сергієв-Посадський гуманітарний інститут»	Удосконалення та розвиток освітньої діяльності ВУЗів	Договір про співпрацю, 15.02.2012 р. – 15.02.2017 р (автоматично продовжується на наступні 5 років)	1.Участь викладачів у наукових конференціях, семінарах. 2.Оприлюднення наукових досліджень у збірниках ,наукових працях.
Російська Федерація	Інститут розвитку освітніх технологій	Розвиток міжнародної наукової співпраці, підвищення розвитку та підготовки кадрів.	Договір про співпрацю, 2012 р. (довгостроковий)	1.Проведення спільних досліджень. 2.Участь у конференціях. 3. Обмін інформацією та ресурсами. 4.Розробка спільних наукових проектів. 5. Написання монографій. 6.Спільні публікації наукових праць.
Російська Федерація	Інститут психолого-педагогічних проблем дитинства Російської Академії освіти	Розвиток міжнародної співпраці	Договір про співпрацю, 2012 р. – 2017 р.	1.Спільні пошукові дослідження. 2.Обмін інформацією та літературою. 3. Рецензція праць. 4.Підготовка кадрів. 5.Можливість стажування вчених. 6.Участь в редколегіях. 7. Участь та проведення спільних конференцій. 8. Публікація статей. 9. Стажування.
Російська Федерація	Забайкальський державний університет	Підвищення ефективності наукової і освітньої діяльності	Договір про співпрацю, 09.2013 р. - 09.2018 р.	1.Обмін інформацією про організацію навчального процесу та управління ним. 2.Ознайомлення з досвідом викладання різних дисциплін у ВНЗ. 3. Участь у спільних навчально-методичних розробках. 4.Надання взаємних консультаційних послуг, а також інших послуг, пов'язаних з процесом навчання і виховання, наукової та дослідницької роботою.
Російська Федерація	Інститут мовознавства РАН	Експериментальне дослідження мовлення	Договір про співпрацю, 21.10.2011 р. – 10.2016 р	1.Спільне проведення науково-методичних семінарів і конференцій 2.Спільний випуск збірника

				«Психолінгвістика»
Російська Федерація	Кубанський соціально-економічний інститут	Інформація та інформаційна діяльність	Договір про співпрацю, 2008 р.	Спільні дослідження, розробка спільних навчальних планів з підготовки бакалаврів та магістрів, проведення експертизи, обмін результатами наукових досліджень, брати участь у спільних конференціях та семінарах.
Російська Федерація	Краснодарський державний університет культури та мистецтв	Проблеми вдосконалення рекреаційних заходів, активного дозвілля різних груп населення	Договір про співпрацю, 02.2008 р.	1. Розробка навчальних програм. 2. Проведення експертизи наукових досліджень. 3. Обмін результатами досліджень. 4. Участь у конференціях та семінарах. 5. Підготовка спільних праць. 6. Розробка програм обміну.
Російська Федерація	Московська академія економіки і права	Співпраця в сфері освітньої та наукової діяльності.	Договір про співпрацю, 2014-2019 рр.	1. Обмін досвідом.. 2. Організація спільних наукових досліджень. 3. Наукові стажування. 4. Обмін студентами та науковцями. 5. Проведення спільних подій.
Російська Федерація	Інститут розвитку освітніх технологій	Розвиток наукових і освітніх зв'язків, впровадження інноваційних освітніх технологій	Договір про співпрацю, 2012 р-2017.	1. Участь викладачів у наукових конференціях, семінарах. 2. оприлюднення наукових досліджень у збірниках наукових праць.
Російська Федерація	Югорський державний університет	Співпраця в галузі науки та освіти	Договір про співпрацю	1. Обмін викладачами, студентами та інформацією. 2. Спільні наукові дослідження. 3. Проведення спільних конференцій. 4. Публікація статей та праць.
Російська Федерація	Ростовський соціально-економічний інститут	Взаємовигідна співпраця в сфері науки і освіти	Договір про співпрацю, 01.11.2014-31.10.2024	1. Обмін інформацією та досвідом роботи. 2. Обмін студентами, викладачами і т.д. 3. Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу. 4. Організувати базу для практики аспірантів, магістрів. 5. Наукове та педагогічне стажування. 6. Проведення спільних освітніх та культурних

				<p>програм, семінарів, конференцій. 7. Сприяння в публікації наукових робіт. 8. Спільна рецензія наукових праць. 9. Інформування про діяльність.</p>
Російська Федерація	ФГБНУ «Центр статистики і науки»	Роль науки у постіндустріальному розвитку суспільства	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	<p>1. Наукові розробки щодо фінансування науки і освіти. 2. Спільні наукові проекти. 3. Участь у конференціях. 4. Публікація наукових статей.</p>
Російська Федерація	Кемеровський державний університет, м. Кемерово, Російська федерація	Інноваційна політика держави: реалії і проблеми	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	<p>1. Наукові розробки щодо фінансування науки і освіти. 2. Спільні наукові проекти. 3. Участь у конференціях. 4. Публікація наукових статей.</p>
Російська Федерація	МОН РФ ФГБНУ НИИ РИНКЦЕ	Напрямки інноваційних стратегій країн	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	<p>1. Наукові проекти. 2. Участь у конференціях. 3. Стажування. 4. Представництво в редколегіях.</p>
Російська Федерація	Науково-дослідний центр економіки, математики і менеджменту	Комерціалізація результатів наукових досліджень: реалії та перспективи	Договір про співпрацю, 17.12.2013 – 17.12.2023	<p>1. Спільні наукові розробки. 2. Публікації наукових статей. 3. Участь у конференціях</p>
Російська Федерація	ФГБОУ ВПО «Забайкальський державний гуманітарно-педагогічний університет імені М. Чернишевського»	Передумови формування інноваційної моделі розвитку економіки	Договір про співпрацю, 10.09.2010 – 10.09.2020	<p>1. Спільні наукові розробки. 2. Публікації наукових статей. 3. Участь у конференціях</p>
Російська Федерація	Краснодарський науковий центр	Сприяння розвитку науки, інтеграція наукових дослідження та відродження інтелектуальної культури	Договір про співпрацю, 2014 - 2019	<p>1. Спільні наукові дослідження. 2. Міжнародні конференції. 3. Спільні наукові розробки щодо умов забезпечення інноваційного розвитку національних економік. 4. Програми обміну досвідом. 5. Участь у наукових заходах.</p>
Російська Федерація	Російський державний педагогічний університет імені О.І. Герцена		Договір про співпрацю, 11.12.2012	<p>1. Участь у наукових конференціях, семінарах. 2. Організація спільних студентських заходів. 3. Стажування.</p>

Республіка Білорусь	Гомельський державний університет імені Франциска Скорини	Підвищення ефективності наукової та педагогічної діяльності	Договір про співпрацю, 04.2013	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка спеціальних навчальних програм. 2. Організація та проведення семінарів та конференцій. 3. Подача заявок на гранти. 4. Організувати виїзди студентів та викладачів для знайомства з умовами начального процесу. 5. Провести рекламу освітніх послуг.
Республіка Білорусь	Могильовський державний університет імені А.А. Кулешова	Співпраця у науковій діяльності з проблеми ринку праці, мотивації праці	Договір про співпрацю, 08.10.2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка спільних навчальних програм. 2. Організація і проведення спільних міжнародних наукових конференцій і семінарів. 3. Публікація статей у друкованому виданні партнерів
Республіка Білорусь	Державний національний університет «Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економіки Республіки Білорусь»	Наукові розробки щодо довгострокового та середньострокового прогнозування, спільні наукові проекти, участь у конференціях, публікація наукових статей, представництво в редколегіях наукових журналів	Договір про співпрацю, 04.2011 р. – 04.2016 р	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін інформацією. 2. Обмін даними та науково-дослідними розробками. 3. Проведення спільних семінарів та конференцій. 4. Стажування викладачів.
Республіка Білорусь	Державний національний університет «Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економіки Республіки Білорусь»	Підтримка та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 5.04.2013 – 25.04.2023	Методологічні основи планування та прогнозування.
Республіка Білорусь	Вітебський державний технологічний університет	Наукові дослідження в галузі економіки з проблем зайнятості населення	Договір про співпрацю, 03.2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін інформацією. 2. Обмін даними та науково-дослідними розробками. 3. Проведення спільних семінарів та конференцій. 4. Стажування викладачів.

Республіка Білорусь	Мінський інститут управління	Сприяння співпраці в області наукових досліджень	Договір про співпрацю, 20.10.2006 р. – 20.10.2016	1. Обмін вченими, аспірантами та докторантами. 2. Взаємодопомога в підвищенні педагогічної і наукової кваліфікації вчених. 3. Розширення інформації про розвиток передових методів підготовки спеціалістів. 4. Провести спільні науково-дослідні роботи. 5. Організувати двосторонні симпозиуми, семінари і конференції.
Республіка Білорусь	Державний науковий заклад «Інститут економіки» Національної академії наук Білорусі	Підвищення ефективності наукової та педагогічної діяльності, обміну науковою інформацією.	Договір про співпрацю, 10.2007 р. (довгостроковий)	1. Здійснювати обмін науковцями. 2. Проводити спільні конференції. 3. Наукові школи для молодих науковців. 4. Обмінюватися досвідом в розвитку освіти. 5. Організувати двосторонні семінари, симпозиуми.
Республіка Білорусь	Вищий державний коледж зв'язку	Комплексні дослідження в гуманітарних, соціальних науках	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	Макроекономічна стабільність: умови досягнення
Республіка Білорусь	Вітебський державний технологічний університет	Підвищення ефективності науково-педагогічної діяльності	Договір про співпрацю, 2014–2019	1. Спільні наукові дослідження. 2. Міжнародні конференції. 3. Спільні наукові розробки щодо умов забезпечення інноваційного розвитку національних економік. 4. Програми обміну досвідом. 5. Участь у наукових заходах.
США	Корпус Миру	Проект навчання англійської мови	Договір про співпрацю, 02.2013 р.	1. Допомогати українській стороні задовольняти її професійні потреби у технічних знаннях. 2. Поширювати серед українців знання про американський народ. 3. Сприяти кращому розумінню українського народу американцями.
США	Міжнародний освітянський проект у галузі дошкільної педагогіки (м. Тампа-Лутц)	Ознайомлення дітей з культурою, побутом і природою іншої країни	Договір про співпрацю, 02.2011-02.2016 р.	1. Обмін педагогічним досвідом. 2. Обмін дитячими листами і роботами. 3. обмін фото та відео матеріалами.

Латвія	Міжнародна вища школа практичної психології	Налагодження професійної співпраці, підвищення взаєморозуміння, зближення країн і використання взаємовигоди від співпраці	Договір про співпрацю, 20.06.2012 р. – 20.06.2017 р.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Проведення семінарів, лекцій та конференцій. 2.Обмін викладачами, дослідниками та студентами. 3.Забезпечення консультативних послуг щодо навчального процесу та дослідницької роботи. 4. Обмін інформацією щодо вищої освіти, дослідницької роботи. 5.Надання доступу до наукових джерел (книг, статей, документів, включно з навчальними планами та дослідницькими програмами). 6.Здійснювати спільно дослідницькі проекти та співпрацювати у впровадженні внутрішніх та міжнародних проектів.
Латвія	Ризька академія педагогіки та управління освітою	Розвиток дружніх партнерських відносин у галузі освіти та науково-дослідницької роботи	Договір про співпрацю, 01.10.2007	<ol style="list-style-type: none"> 1.Обмін інформацією й освітніми ресурсами. 2.обмін викладачами, стажування та робота в бібліотеках. 3.Проведення спільних наукових досліджень. 4.Розробка спільних проектів. 5.Спільна організація та проведення наукових конференцій та семінарів. 6.Публікація спільно розроблених наукових або науково-методичних робіт.
Литва	Шауляйська державна колегія	Розвиток та поглиблення усесторонньої співпраці	Договір про співпрацю, 19.03.2015-19.03.2019	<ol style="list-style-type: none"> 1.Обмін інформацією, науковими, методичними та педагогічними матеріалами. 2.Організація та проведення двосторонніх і багатосторонніх науково-дослідних матеріалів. 3.Організація та проведення навчальних семінарів та курсів підвищення кваліфікації. 4.Підготовка та випуск спільних видавництв, методичних посібників. 5.Надання методичної допомоги і консультаційних робіт. 6.Участь в спільних проектах та дослідженнях. 7.Співпраця в галузі удосконалення системи забезпечення якості освіти.

				8.Обмін відкритою інформацією про програмні засоби і технології.
Данія	Група студентів з Данії, що фінансують Фінансовим Фондом Folmer Wisti і підтримують Данським Гельсінським комітетом з прав людини	Створення сумісного проекту – Міжнародного студентського табору	Договір про створення міжнародного студентського табору, 3 19.08.2015-27.08.2015	1.Залучення студентів ДВНЗ «ПХ ДПУ ім.Г.Сковороди» та молоді з Данії до активної співпраці.
Словацька Республіка	Центрально-європейський Університет	Встановлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 3 2014-2019 рр.	1.Обмін професорсько-викладацьким складом та науковцями. 2.Проведення спільних конференцій та семінарів. 3.Спільна участь в міжнародних академічних програмах. 4.Співробітництво в організації програм обміну студентів. 5. Обмін досвідом організації навчального процесу. 6.Розробка спільних проектів на отримання грантів. 7.Проведення відкритих лекцій,семинар се,симпозіумів і т.д. 8.Спільна розробка методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу.
Словацька Республіка	Центрально-європейський Університет	Забезпечення виконання спільних навчальних програм	Угода про виконання спільних навчальних програм, 3 2014-2019	Створення,забезпечення та реалізація спільних навчальних програм
Словацька Республіка	Центрально-європейський Університет	Зміцнення та розвиток економічного,наукового та науково-технічного співробітництва	Договір про виконання спільних наукових та науково-технічних проектів, 3 2014-2019	1.Виконання спільних проектів,досліджень та розробок,обмін їх результатами та обмін вченими,фахівцями,аспірантами,студентами. 2.Проведення спільних наукових конференцій,симпозіумів,семинар,виставок та інших заходів. 3.Обмін науково-технічною інформацією та документацією.

				4.Спільне використання науково-дослідних приладів та наукового обладнання. 5.Створення спільних науково-технічних центрів та творчих колективів.
Португалія	Instituto superior de contabilidade e administração do Porto	Заохочування міжнародного співробітництва на основі рівності і взаємної допомоги	Угода, 3 10.2014-10.2019	1.Обмін професорсько-викладацьким складом. 2.Обмін студентами. 3.Спільна науково-дослідна діяльність.
Республіка Мальта	International House Malta	Установлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 2015	1.Співпраця по програмам навчання англійської мови для студентів, викладачів. 2.Участь та організація у семінарах та конференціях, обмін науковою літературою. 3.Обмін досвідом навчального процесу.
Республіка Мальта	Maltalingua School of English	Установлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 2015	1.Співпраця по програмам навчання англійської мови для студентів, викладачів. 2.Участь та організація у семінарах та конференціях, обмін науковою літературою. 3.Обмін досвідом навчального процесу.
Республіка Мальта	Gateway School of English	Установлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 2015 Термін дії 5 років	1.Співпраця по програмам навчання англійської мови для студентів, викладачів. 2.Участь та організація у семінарах та конференціях, обмін науковою літературою.
Німеччина	Університет Магдебург-Стендаль	Реалізація проекту	Угода про співпрацю, 2015 рік	1.Академічні обміни. 2.Спільна реалізація проектів за підтримки ДААД.
Німеччина	Спілка «Історична майстерня Мерзебург – округ Заале» (ФРН) / Будинок поколінь Мерзебурга (Німеччина)	Реалізація проектів	Угода про співпрацю, 2015-2017 рр.	1.Спільна реалізація гуманітарних проектів. 2. Організація німецько-українських молодіжних зустрічей.
Чеська Республіка	Західночеський університет у м.Пльзень (Чеська республіка)	Академічні обміни	Угода про співпрацю, 2014-2019 рр.	1. Академічний обмін студентами. 2. Академічний обмін викладачами.

Х. Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук

У звітний період університет продовжував наукове співробітництво з інститутами та центрами НАПН і НАН України, здійснюючи різнобічну та ефективну співпрацю.

Спільно з науково-дослідними установами НАПН України та НАН України діяли:

– навчально-науковий Центр усної історії під керівництвом І.В.Гайдаєнка (співпраця з Інститутом історії НАН України);

– навчально-науковий Центр скворородинознавства під керівництвом д. філол. н., проф. М.П. Корпанюка (співпраця з Інститутом філософії імені Г.Сковороди НАН України; Інститутом літератури імені Т. Шевченка НАН України);

– навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань під керівництвом д. істор. н., проф. Н.І.Коцур (співпраця з Інститутом гігієни та медичної екології імені О.М. Марзєєва НАМН України);

– навчально-методична лабораторія психолінгвістики розвитку під керівництвом д. психол. н., проф. Л.О.Калмикової (співпраця з Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України);

– навчально-методична лабораторія археологічних досліджень імені М.І. Сікорського під керівництвом к. істор. н., доц. О.В. Колибенка (співпраця з Інститутом археології НАН України);

– навчально-методична лабораторія духовного розвитку особистості під керівництвом к. психол. н., доц. Н.Є. Химич (співпраця з Інститутом педагогіки НАПН України);

– навчально-методична лабораторія біохімії під керівництвом С.В. Авраменко (співпраця з Інститутом ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України).

Викладачі університету спільно з ученими науково-дослідних інститутів, що працюють у системі НАН та НАПН України, продовжували роботу щодо виконання Державної національної програми «Освіта», Київської обласної програми «Вчитель», галузевих програм, співпрацювали з провідними ВНЗ України та галузевими академіями наук.

З галузевими установами НАПН України плідно співпрацюють академік НАПН України, д. істор. н., проф. В.П. Коцур, д. пед. н., проф. Л.О. Калмикова, д. пед. н., проф. Г.Л. Токмань, д. пед. н., проф. О.І. Шапран, д. екон. н., проф. Т.М. Боголіб, к. істор. н., доц. О.В. Колибенко.

У звітному році спільно з галузевими установами НАН і НАПН України були проведені наступні науково-практичні конференції: II Міжнародна науково-практична конференція «Текст у сучасному лінгвістичному вимірі» (2-3 квітня 2015 р., НАПН України), VIII Міжнародна науково-практична конференція «Условия экономического роста в странах с рыночной экономикой» (23-24 квітня 2015 р., Інститут економіки і прогнозування НАН України), III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматички в системі спеціальних галузей історичної науки» (4-5 червня 2015 р., Інститут історії України НАН України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України, Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України), V Міжнародна науково-практична конференція «Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді XXI ст.: сучасний стан, проблеми та перспективи» (24-25 вересня 2015 р., НАПН України, Інститут гігієни та медичної екології імені О.М. Марзєєва НАМН України), X Міжнародна науково-практична конференція «Психолінгвістика в сучасному світі» (22-23 жовтня 2015 р., Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України).

В наукових установах НАПН і НАН України у 2015 р. пройшли стажування 8 науково-педагогічних працівників університету: к. пед. н., доц. Ю.М.Багно (Інститут

проблем виховання НАПН України), к. пед. н., доц. Л.М.Різник (Інститут проблем виховання НАПН України), к. пед. н., доц. О.Ф.Усик (Інститут проблем виховання НАПН України), к. пед. н., доц. Н.Д.Янц (Інститут проблем виховання НАПН України), д. філос. н., проф. О.О.Базалук (Вища школа філософії при Інституті філософії імені Григорія Сковороди НАН України), к. істор. н., доц. Н.І.Крецул (Інститут ботаніки імені М.Г.Холодного НАН України), к. істор. н., доц. Л.П.Товкун (Інститут гігієни та медичної екології імені О.М.Марзєєва НАМН України), ст. викл. А.В.Опольська (ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України).

XI. Заходи, здійснені спільно з Київською облдержадміністрацією, що спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб

У 2015 р. в університеті проведено 12 наукових заходів, серед них – 8 міжнародних та 4 всеукраїнські конференції, семінари, форуми:

1. II Міжнародна науково-практична конференція «Текст у сучасному лінгвістичному вимірі» (2-3 квітня 2015 р.)

2. XIII Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми і перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туристсько-краєзнавчої роботи в закладах освіти» (16–17 квітня 2015 р.).

3. VIII Міжнародна науково-практична конференція «Умови економічного розвитку в країнах з ринковою економікою» (23–24 квітня 2015 р.).

4. III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматики в системі спеціальних галузей історичної науки» (4–5 червня 2015 р.).

5. X Міжнародна науково-практична конференція «Психолінгвістика в сучасному світі» (22–23 жовтня 2015 р.).

6. Всеукраїнська наукова конференція «XVII Сковородинівські читання» (1-3 жовтня 2015 р.).

7. Міжнародний інноваційний семінар «Евалюація науково-освітніх програм для національних меншин» (14-15 квітня 2015 р.).

8. Всеукраїнський науково-методичний семінар «Актуальні проблеми фахової підготовки студентів музично-педагогічного профілю згідно з сучасними державними стандартами програмами» (10-11 листопада 2015 р.).

9. II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасні регіональні культурні, мистецькі та освітні практики» (12–14 березня 2015 р.).

10. V Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Сучасна парадигма формування професіоналізму фахівця в системі безперервної освіти» (16-17 квітня 2015 р.).

11. V Міжнародна науково-практична конференція «Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи» (24–25 вересня 2015 р.).

12. IV Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання» (15-16 жовтня 2015 р.).

Таблиця

Наукові заходи, проведені на базі університету

Рік	Планові	Позапланові	Усього
2015	11	1	12

12 жовтня 2015 р. на базі університету відбувся економічний форум «Інвестиції та інновації. Стратегічний розвиток Київщини», організатором якого виступила Київська обласна державна адміністрація. У роботі форуму взяли участь представники інвестиційних компаній, місцеві підприємці та провідні експерти галузі. Учасниками

обговорювалися можливості реалізації інвестиційних проектів в умовах кризи та військового конфлікту, необхідність запровадження на Київщині інноваційних технологій у сфері агробізнесу й туризму, створення індустріальних парків та покращення інвестиційної привабливості регіону.

13-15 листопада 2015 р. за сприяння Головного управління освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, Управління у справах сім'ї та молоді Київської обласної державної адміністрації, Київської обласної молодіжної громадської ради, Київської обласної студентської ради в університеті відбулася IV Міжнародна студентська конференція «Домінанти студентського самоврядування: захист прав студентів та сприяння якості освіти». На конференції обговорювався цілий ряд важливих питань: вплив академічної мобільності студентів на якість освіти майбутніх фахівців, розвиток студентських ЗМІ, виховний потенціал системи студентського самоврядування, сучасні механізми захисту прав студентів та засоби лобювання позиції студентського самоврядування та ін.

Викладачі університету тісно співпрацюють з вчителями міста та області, приймають участь у роботі МАН України, організації та проведенні обласних учнівських предметних олімпіад, підготовці її переможців до Всеукраїнської олімпіади, спільних публікаціях, проведення конференцій, круглих столів тощо.

XII. Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність

У роботі бібліотеки «ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» у 2015 р. тривав процес розширення сервісу на основі комп'ютерних технологій і забезпечення широкого доступу читачів до різних сфер та видів інформації, тому важливим джерелом розповсюдження наукових надбань та сприяння ефективності наукового процесу та обміну науковими знаннями став електронний архів університету – інституційний репозитарій (ePHSHEIR), який розпочав свою роботу 24 листопада 2014 року.

Станом на 31.12.2015 р. кількість публікацій в архіві інституційного репозитарію складає 1162 наукових та навчально-методичних матеріалів.

До фонду увійшли:

- Автореферати дисертацій – 151
- Краєзнавство – 33
- Матеріали конференцій – 3
- Медіаресурси – 0
- Навчальні та наукові видання – 78
- Наукові збірники університету – 44
- Наукові статті – 851
- Періодичні видання – 2
- Проекти бібліотеки – 1
- Супровідні документи – 2

Зареєстрованих авторів – 667, кількість переглядів – 495, кількість відвідувань сайту Репозитарію – 2866 користувачів із України, США, Китаю Норвегії, Білорусії та ін.

Пріоритетом у діяльності бібліотеки ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди» є надання інформації про власні ресурси та забезпечення оперативного доступу до зовнішніх ресурсів через сайт книгозбірні (library-phdpu.edu.ua) як дієвий комунікаційний засіб, що спрямований на презентування та ефективно позиціонування роботи книгозбірні, а також інформаційне забезпечення навчально-виховного і наукового процесу ВНЗ.

Відвідуваність за рік складає 36864 звернень.

Через Web-сайт бібліотеки забезпечується доступ до баз даних: «Наукова періодика України», «Автореферати дисертацій», «Електронні фахові видання» НБУ імені В.І. Вернадського.

Активно поповнюється новими матеріалами рубрика «Міжнародна співпраця», яка відображає співпрацю бібліотеки з Німецько-українським науковим Об'єднанням в Німеччині проф. Юрія Бойка-Блохина (НУНО), президентом якого є професор Дарина Тетерина-Блохин. Тут розміщені різні матеріали, а також посилання на «Архіви» ЕК з інформацією про переданий бібліотеці архівний фонд родини Ю. Бойка-Блохин.

У локальній мережі на сайті книгозбірні забезпечується доступ до електронної бібліотеки онлайн підручників CulOnline.com.ua ТОВ «Центр учбової літератури», наразі представлено 910 назв. За статистикою показників послугами онлайн підручників у продовж навчального року скористалися 3000 користувачів.

У розділі «Корисні ресурси», завантажено більше 300 повнотекстових файлів, рекомендованих до навчальних курсів матеріалів, доступ до ресурсів за посиланням Library methodology.

На сайті книгозбірні відкрито безкоштовні тестові доступи до різноманітних повнотекстових баз даних (Pediatric Neurology Briefs, BioOne та ін.), організованих у рамках участі нашого університету у проекті ElibUkr «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України».

Одним з найважливіших бібліотечних ресурсів є електронний каталог. Він є бібліографічним банком даних, до якого входять: бази даних книг, статей з періодичних видань, наукових видань, наукових студентських робіт (магістерських, бакалаврських, дипломних), кандидатських та докторських дисертацій, авторефератів тощо.

Постійно триває процес наповнення ЕК, створення аналітико-синтетичного опису статей збірників наукових видань, а також збірників, які видаються університетом, та матеріалів конференцій. Доступ до Електронного каталогу здійснюється в локальній мережі та мережі Інтернет через сайт книгозбірні.

Усього станом на 31.12.2015 р. до електронного каталогу (ЕК) бібліотеки внесено 229516 бібліографічних описів документів, до електронного фонду (ЕФ) – 251940 примірників. За 2015 рік до ЕК внесено 19230 бібліографічних описів, до ЕФ – 10555 примірників. Внесено неопублікованих документів: дипломних робіт – 763, магістерських

робіт – 340, кандидатських дисертацій – 40, докторських дисертацій – 9, статті періодики – 8450, складові частини – 1450, авторефератів дисертацій - 382.

Комп'ютерний парк бібліотеки складає 73 одиниці техніки.

На Сьомому міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті», який відбувся 20-22 жовтня 2015 року у місті Києві, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» отримав відзнаку «Видатні науково-практичні досягнення в освіті» у номінації «Електронний освітній ресурс» за створення електронної бібліотеки університету, директора бібліотеки нагороджено Почесним дипломом лауреата за створення електронної бібліотеки університету.

Використання Інтернет-технологій відкрило нові можливості у віртуальному обміні документами, доступність до світових електронних ресурсів, онлайн-спілкуванні тощо. Так 29 жовтня у рамках VI Міжнародної електронної науково-практичної конференції «Теорія і практика дистанційного навчання в освіті» у читальній залі «Чумацький шлях» було проведено круглий стіл «Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики» у форматі онлайн вебінару з прямою трансляцією через сервіс YouTube. У заході взяли участь Мелітопольська гімназія (Запорізька обл.), Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж (Київська обл.), Малобілозерська спеціалізована естетична школа-інтернат «Дивосвіт» (Запорізька обл.), лабораторія систем відкритої освіти НДІ ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України (м. Київ), ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди» (Київська обл.). Наш університет був представлений виступом директора бібліотеки Ольги Шкири «Використання електронної бібліотеки у навчально-виховному процесі університету».

ХІІІ. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Назва кафедри	Назва теми дослідження, ПП наукового керівника	Отримані результати в поточному році
Історичний факультет		
Історії та культури України	1. Становлення і розвиток наукових шкіл на теренах України в другій половині XIX – на початку XXI ст.: зміни наукових концепцій, закономірності та механізми розвитку науки (науковий керівник – доктор істор. наук, професор В.П. Коцур). Номер держреєстрації: 0112U005221	Досліджено та проаналізовано закономірності та механізми розвитку науки, етапи становлення і розвитку наукових шкіл в Україні у другій половині XIX – на початку XXI ст. Простежено еволюцію наукової думки в Україні, виявлено її закономірності та механізми розвитку, показано внесок визначних науковців у розвиток наукового та технічного прогресу. З'ясовано вплив соціально-економічних та політичних факторів на розвиток наукової думки та науково-технічного розвитку країни.
	2. Соціально-економічні і політичні процеси на Лівобережній Україні в X – XVIII ст. (науковий керівник – кандидат іст. наук, доцент О.В. Колибенко).	Простежено особливості розгортання соціально-економічних та політичних процесів на Лівобережжі за доби Середньовіччя. У джерелознавчому плані новизна

	<p>Номер держреєстрації: 0112U005217</p> <p>3. Соціальні зміни та політичні процеси в Україні XIX – початку XXI ст. (науковий керівник – кандидат іст. наук, доцент О.А. Тарапон). Номер держреєстрації: 0112U005220</p>	<p>дослідження полягає у введенні до наукового обігу нового масиву документів і матеріалів, у першу чергу – археологічних джерел, які дозволяють виявити особливості соціально-економічного і політичного розвитку Лівобережної України в X–XVIII ст.</p> <p>Наукова новизна та значимість отриманих наукових результатів полягає в поглибленому вивченні соціально-політичної історії нового та новітнього періодів, розширенні соціокультурних аспектів історичного минулого, детальному вивченні історії окремих соціальних прошарків суспільства, популяризації наукової біографістики, поглибленому аналізі повсякденних практик суспільного життя, впливу політичних реалій на соціальні процеси, їх взаємовпливи та взаємозалежність.</p>
<p>Загальної історії, правознавства та методики навчання</p>	<p>Історико-правові засади соборності й державотворення в Україні (науковий керівник – доктор істор. наук, професор О.П. Реєнт). Номер держреєстрації: 0112U005218</p>	<p>Здійснено комплексний аналіз концептуальних особливостей вирішення проблеми відновлення української державності у формі єдиної соборної України. виявлено основні закономірності організаційно-правового забезпечення соборності і державотворення України. Виявлено та введено до наукового обігу нові архівні документи, що уточнюють окремі факти суспільно-політичних та державотворчих процесів України. Розроблено методологічну базу для дослідження історії соборності, політичного та соціально-культурного життя українського народу, національних меншин України. Доповнено матеріали людинознавчої історії (наукову, громадську та політичну діяльність видатних особистостей).</p>
<p>Політології</p>	<p>Політична система України: сучасний стан та перспективи розвитку (науковий керівник –</p>	<p>Визначено основні параметри взаємодії між громадянським суспільством та політичною</p>

	доктор політ. наук, професор Б.Л. Дем'яненко). Номер держреєстрації: 0112U005216	владою в сучасній Україні. З'ясовано механізми впливу громадськості на процес прийняття політичних рішень та їх реалізації в політичному житті України. Досліджено основні проблеми взаємодії між політичною владою та суспільством в сучасній Україні. Проаналізовано основні шляхи формування політичної влади в українській державі та її вплив на суспільно-політичні процеси.
Філософії	Особистість в історико-філософському та соціокультурному вимірах (науковий керівник – доктор філос. наук, професор І.П. Стогній). Номер держреєстрації: 0112U005219	Розглянуто основні проблеми самореалізації особистості, прояв її інтересів та особистісної позиції у новому українському суспільстві. Визначено, що ціннісні орієнтири морально сформованої особистості допомагають їй самостверджуватися як активному громадянину своєї держави, впливати на історичний хід подій, здійснювати нові наукові пошуки та відкриття, підвищуючи таким чином світове значення своєї держави.
Філологічний факультет		
Української лінгвістики та методики навчання	Актуальні проблеми мовознавства, лінгводидактики та інноваційні технології навчання у ВНЗ (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор О.І. Потапенко). Номер держреєстрації: 0112U004562	У межах виконання наукової кафедральної теми визначено, науково обґрунтовано і експериментально перевірено педагогічні технології формування професійної і лінгвістичної компетентності майбутніх учителів загальноосвітньої школи, викладачів вищих педагогічних навчальних закладів та вироблено спеціальні прийоми для організації процесу набуття теоретичних знань, практичних умінь і навичок, які сприяють підвищенню мовної обізнаності студентів, а також культури їхньої мови та мовлення. Розроблено педагогічні технології практичного значення, які спрямовані на поліпшення процесу навчання української мови в середній та вищій школі. В основу методичних інновацій покладено принципи діалогізму та проблемності. Практична цінність дослідження полягає у створенні, науковому обґрунтуванні і практичному випробуванні складників процесу формування лінгвістичної компетентності

		студентів, майбутніх учителів загальноосвітніх шкіл, викладачів ВНЗ.
Української та зарубіжної літератури і методики навчання	Особливості та закономірності розвитку історії української і зарубіжної літератури та методика їх навчання (науковий керівник – доктор філол. наук, професор Г.С. Мазоха). Номер держреєстрації: 0112U004561	Виявлено закономірності художнього прояву екзистенціальної думки в українській поезії першої половини ХХ ст. Визначено теорію і практику діалогічного прочитання української літератури на філософських екзистенціальних засадах. Виявлено екзистенціальну парадигму в історії української літератури; діалог української літератури із зарубіжною, діалогічний принцип навчання української літератури. Систематизовано наукові підходи в дослідженні мемуаристики. Розроблено методологічні засади аналізу поезики кореспонденцій. Запропоновано концепцію цілісного бачення національної своєрідності епістолярію. Досліджено особливості та закономірності розвитку літератури к. ХХ- поч. ХХІ ст.
Іноземної філології і методики навчання	1. Теорія, практика та методика викладання іноземних мов: історія, сучасність та перспективи (науковий керівник – доктор філол. наук, професор Т.О. Туліна). Номер держреєстрації: 0112U004563 2. Актуальні проблеми романо-германського мовознавства, лінгводидактики, методики навчання іноземних мов у середній та вищій школах (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент Т.А. Швець). Номер держреєстрації: 0112U004564	З позицій сучасної науки про мову впроваджено теоретичні та практичні засади підготовки студентів до усвідомлення важливості знань про культурно-історичні чинники у процесі спілкування. У процесі навчання іноземної мови досліджено засоби свідомого ставлення носіїв мови до своєї комунікативної діяльності. Досліджено особливості слов'янських та романо-германських мов; встановлено особливості мовних одиниць в романо-германських та слов'янських текстах; здійснено їх порівняльний та історичний аналіз. Виявлено закономірності формування мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців з іноземних мов. Обґрунтовано теоретичні і практичні аспекти використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі. Отримано результати, що сприяють формуванню теоретичних знань і практичних умінь студентів у процесі оволодіння іноземними мовами в педагогічних ВНЗ.

Факультет педагогіки і психології		
Психології і педагогіки дошкільної освіти	Актуальні проблеми підготовки фахівців дошкільної освіти: теорія і практика (науковий керівник – доктор псих. наук, професор Л.О.Калмикова). Номер держреєстрації: 0112U004569	Виявлено закономірності та запропоновано методи дослідження при викладанні курсів з дошкільної освіти. Розроблено концепцію дошкільного виховання, апробовано шляхи використання інноваційних педагогічних технологій при підготовці майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. У ході опрацювання теми дослідження апробовано шляхи, а також засоби вирішення актуальних проблем дошкільної освіти, розроблено концепцію використання актуальних проблем на практиці.
Психології	Розвиток особистості в різних умовах соціалізації (науковий керівник – кандидат психол. наук, професор Г.О.Хомич). Номер держреєстрації: 0112U004567	Обґрунтовано експериментальний блок дослідження психологічних умов, зовнішніх чинників, закономірностей та механізмів розвитку особистості в різних умовах соціалізації. Розроблено концепцію психологічного супроводу особистості в різних умовах соціалізації. Досліджено механізми впливу тривалої депривуючої ситуації на особистість.
Соціальної педагогіки та освіти дорослих	Сучасна парадигма формування професіоналізму соціальних педагогів (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор Д.С.Мазоха). Номер держреєстрації: 0112U004568	Розроблено й теоретично обґрунтовано модель формування професіоналізму майбутніх соціальних педагогів відповідно до сучасних освітніх вимог. Здійснена адаптація системи підготовки соціальних педагогів до сучасних вимог теорії та практики педагогічної освіти в європейському контексті.
Педагогічний факультет		
Педагогіки, теорії та методики початкової освіти	Професійна підготовка майбутнього фахівця початкової освіти: теорія і практика (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор Н.В. Ігнатенко). Номер держреєстрації: 0112U004528	Розроблено методику фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи з урахуванням вимог освітньої євроінтеграції. Окреслено стратегію впровадження інтегрованого підходу до процесу навчання та виховання студентів. Використано й проаналізовано технологію особистісно орієнтованого навчання в контексті підготовки майбутнього вчителя початкової

		школи. Виявлено педагогічні умови, шляхи, закономірності та механізми розвитку школяра та студента в навчальному процесі.
Педагогіки	Інноваційна підготовка майбутніх учителів до професійної діяльності (науковий керівник – доктор пед. наук, доцент О.І. Шапран). Номер держреєстрації: 0112U004527	Виявлено сутнісні характеристики феномену інноваційної підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності; здійснено структурно-функціональний аналіз підготовки фахівців до професійної діяльності. Розроблено модель інноваційної підготовки майбутніх учителів у ВНЗ; проаналізовано технологію особистісно орієнтованого навчання в контексті підготовки майбутнього вчителя. Впроваджено інноваційні педагогічні технології у практику роботи ВНЗ; активна участь викладачів кафедри у всеукраїнських, міжнародних конференціях з даної проблематики.
Мистецьких дисциплін і методик навчання	1. Удосконалення організації та процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін на етапі євроінтеграції освіти України (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент Л.В. Кожевнікова). Номер держреєстрації: 0112U004529	Розкрито теоретичні аспекти удосконалення організації та процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін на етапі євроінтеграції освіти України. Окреслено концептуальні засади, принципи та педагогічні умови предметної інтеграції процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін. Розроблено форми, методи та прийоми удосконалення організації та наповнення змісту процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін на етапі євроінтеграції освіти України, а саме: розроблено методику фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін з урахуванням вимог освітньої євроінтеграції; окреслено стратегію впровадження інтегрованого підходу до процесу навчання та виховання студентів мистецько-педагогічного напрямку.

	<p>2. Творчий розвиток дітей загальноосвітніх навчальних закладів у процесі реалізації завдань мистецької освіти (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент І.А. Малашевська). Номер держреєстрації: 0112U004530</p>	<p>Проаналізовано існуючі методики оптимізації творчого розвитку дітей загальноосвітніх навчальних закладів у процесі реалізації завдань мистецької освіти. Розроблено інноваційні методи та прийоми оптимізації творчого розвитку. Подано аналіз існуючих методик оптимізації творчого розвитку дітей загальноосвітніх навчальних закладів у процесі реалізації завдань мистецької освіти</p>
Природничо-технологічний факультет		
<p>Біології та методики навчання</p>	<p>Історія розвитку природознавства, стан сучасної флори і фауни України, шляхи вдосконалення підготовки фахівців галузі «природничі науки» (науковий керівник – кандидат біол. наук, професор В.М. Джуран). Номер держреєстрації: 0112U004711</p>	<p>Розроблено рекомендації щодо впровадження в навчальний процес нових відомостей про внесок видатних біологів у розвиток природознавства. У результаті вивчення флори і фауни Середнього Придніпров'я виділено інвазійні види, зроблено прогноз потенційного значення найважливіших інвазійних видів, створено комп'ютерну базу даних, яка стане основою подальших моніторингових досліджень рослинного покриву в умовах посиленого антропогенного пресу.</p>
<p>Географії, екології і методики навчання</p>	<p>Теоретико-методологічні особливості методики навчання природничо-суспільних дисциплін загальноосвітньої і вищої шкіл (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор Б.О. Чернов) Номер держреєстрації: 0112U004600</p>	<p>Розроблено концептуальні засади організації і забезпечення професійної підготовки майбутніх педагогів у сучасних умовах з огляду на нинішній стан та перспективи розвитку суспільства, трансформування професій до існуючих умов з урахуванням вимог державних стандартів нового покоління, обґрунтування методики навчання природничо-суспільним дисциплінам, створення сучасних науково-методичних комплексів для навчально-виховного процесу професійного спрямування учнів загальноосвітніх шкіл і майбутніх учителів географії, що забезпечує комплексне вирішення досліджуваної теми. Теоретично обґрунтовано методи навчання учнів у загальноосвітніх і студентів вищих навчальних закладів</p>

		України. Дістала подальшого розвитку розробка методичних основ методики навчання природничо-суспільних дисциплін.
Медико-біологічних дисциплін і валеології	Формування здорового способу життя в учнівської і студентської молоді: медико-біологічні та психолого-педагогічні аспекти (науковий керівник – доктор іст. наук, професор Н.І. Коцур). Номер держреєстрації: 0112U005313	Комплексно досліджено стан фізичного розвитку та здоров'я дітей, підлітків і студентської молоді, що є необхідним підґрунтям для вихователів, учителів, педагогів, психологів в умовах навчального і виховного процесу відповідних навчальних закладів. Здійснено розробку науково обґрунтованих заходів загальнооздоровчого спрямування у шкільному та позашкільному середовищі, індивідуальних оздоровчих програм, їх аналіз та оцінка ефективності.
Теорії і методики технологічної освіти та комп'ютерної графіки	Теоретико-методичні основи структури та змісту освітньої галузі «Технології» на сучасному етапі (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент В.В.Васенко). Номер держреєстрації: 0112U004546	Уперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено можливості добору структури та змісту загально технічних, методичних та фахових дисциплін із формування професійних умінь педагогічної діяльності в майбутніх учителів галузі «Технології», що дозволило підвищити якість їх професійної підготовки. Дістала подальшого розвитку систематизація структурних компонентів та змісту загально технічних, методичних та фахових дисциплін, яка полягає у виділенні груп умінь за етапами процесу їх формування. З метою підвищення надійності отриманих результатів використовувалися адекватні методи дослідження з урахуванням відповідності незалежних експертних оцінок і самооцінки якості сформованості професійних умінь.
Математики, інформатики і методики навчання	Дидактичні засади формування комп'ютерно орієнтованого навчального середовища (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент В.Ф. Хомич). Номер держреєстрації: 0112U004547	Дидактично обґрунтовано теоретичні підходи до впровадження комп'ютерно-орієнтованих середовищ навчання в навчальний процес підготовки майбутніх учителів з урахуванням особливостей їхньої професійної діяльності та інформатизації

		освітньої галузі. Удосконалено процес підготовки майбутніх учителів за рахунок упровадження в навчальний процес комп'ютерно-орієнтованих середовищ навчання. Розроблено основи комп'ютерно-орієнтованої методичної системи підготовки вчителів математики, орієнтованої на формування їх математичних компетентностей на основі впровадження дослідницьких підходів у навчанні з використанням інформаційних технологій. Розроблено концепцію комп'ютерних тестів дослідницького характеру (К-тестів) для вимірювання рівня набуття студентами математичних компетентностей у навчальних курсах.
Факультет фізичного виховання		
Теорії та методики фізичного виховання і спорту	Інноваційні технології у фізичному вихованні та спорті дітей і молоді України (науковий керівник – доктор наук з фіз. вих. і сп., професор Н.Є.Пангелова). Номер держреєстрації: 0112U005310	Визначено організаційно-методичні основи навчальних та навчально-тренувальних занять, спрямованих на формування спортивного стилю життя дошкільників, учнів загальноосвітніх шкіл, студентів. Розроблено зміст і методики інтегрованого розвитку фізичних, інтелектуальних, моральних, вольових якостей дітей, підлітків і молоді у процесі занять фізичного виховання з використанням компонентів спортивних технологій. Визначено критерії ефективності застосування педагогічних технологій, спрямованих на формування спортивного стилю життя підростаючого покоління України; розроблено та обґрунтовано сучасні моделі педагогічних дій щодо формування спортивного стилю життя дітей, підлітків і молоді в умовах освітніх установ; експериментально перевірено ефективність запропонованих педагогічних технологій.
Спортивних ігор	Теоретико-методичні основи оптимізації фізичного виховання та спортивної	Визначено сучасні тенденції у плануванні тренувальних і змагальних навантажень

	<p>підготовки в процесі занять спортивними іграми в закладах освіти (ЗОШ, ВНЗ, ДЮСШ) (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор О.М. Джус). Номер держреєстрації: 0112U005312</p>	<p>футболістів дитячого та юнацького віку. Обґрунтовано необхідність використання народних автентичних ігор із м'ячем у навчально-виховному процесі ЗОШ. Проаналізовано організаційні та методичні аспекти процесу підготовки футболістів дитячого та юнацького віку. Запропоновано сучасні підходи до педагогічного контролю за техніко-тактичною змагальною діяльністю футзалістів. Визначено модельні характеристики змагальної діяльності у футзалі.</p>
<p>Спортивних дисциплін і туризму</p>	<p>Оптимізація навчально-тренувального процесу з фізичного виховання, спортивних дисциплін і туризму та формування здорового способу життя дітей і студентів (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент С.А. Закопайло). Номер держреєстрації: 0112U005311</p>	<p>Визначено педагогічні умови реалізації поєднаного розвитку фізичних і розумових здібностей старших дошкільників у процесі туристсько-краєзнавчої діяльності. Визначено теоретичні основи спортивно орієнтованого фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Установлено вікові особливості фізичного розвитку, фізичних, вольових та моральних якостей молодших школярів. Розроблено організаційно-методичні особливості проведення занять із фізичного виховання комплексної спрямованості з молодшими школярами. Визначено структуру та зміст підготовки майбутніх педагогів до туристсько-краєзнавчої роботи в загальноосвітній школі (з урахуванням проблеми формування спортивного стилю життя).</p>
Фінансово-гуманітарний факультет		
<p>Обліку, аудиту та контролінгу</p>	<p>Удосконалення обліку та аналізу підприємницької діяльності (науковий керівник – доктор екон. наук, професор В.Л. Плєскач.) Номер держреєстрації: 0112U005246</p>	<p>Розроблено рекомендації з автоматизації обліку доходів і результатів діяльності, а саме: організація аналітичного обліку фінансових результатів діяльності, формування звітності та інтеграція різних видів обліку в умовах застосування інформаційних систем і комп'ютерних технологій; аспекти організації і методики контролю, що здійснюється на</p>

		досліджуваних підприємствах органами державної податкової служби, зокрема: конкретизовано основні напрями та етапи документальної невізної перевірки декларації з податку на прибуток; уточнено зміст процедур кабінетного аудиту, у тому числі методу аналізу доходів і витрат суб'єктів підприємницької діяльності.
Фінансів, грошового обігу та кредиту	Фінансові аспекти соціально-економічного розвитку України (науковий керівник – доктор екон. наук, професор Т.М. Боголіб). Номер держреєстрації: 0112U005244	Проаналізовано структурні компоненти системи фінансового забезпечення функцій держави – бюджетний та податковий механізм, а також механізми формування, розподілу і використання державних позабюджетних цільових фондів у контексті їх впливу на соціальні процеси в Україні. Розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності фінансового забезпечення соціального розвитку українського суспільства. Проаналізовано ступінь фінансового забезпечення рівня життя населення. Проаналізовано методологічні та методичні підходи щодо визначення системи індикаторів і показників соціодинаміки суспільства.
Економіки підприємства	Розвиток національної економіки в умовах трансформаційних процесів та глобалізаційних змін: тенденції й механізми впливу на проблеми теорії і практики (науковий керівник – кандидат істор. наук, доцент Є.П. Костик). Номер держреєстрації: 0112U005245	Вивчено особливості модернізації економічної освіти в умовах формування економіки знань. Розроблено концептуальні засади глобалізаційних процесів в умовах трансформації світової економіки, показано економічний механізм природокористування та захисту навколишнього природного середовища як одну зі складових розвитку національної економіки. Висвітлено особливості товарної структури зовнішньої торгівлі України як індикатора науково-технологічного та інноваційного розвитку економіки.
Професійної освіти	Розвиток системи професійної освіти України в контексті соціально-економічних трансформацій XXI ст.	Розглянуто тенденції розвитку професійної освіти в сучасних умовах. Досліджено основні моменти виховання соціально

	(науковий керівник – доктор пед. наук, професор І.І. Доброскок). Номер держреєстрації: 0115U000766	активної особистості, яка у своєму житті буде керуватися загальнолюдськими та культурно-національними цінностями і буде здатна до перетворення виробництва, виробничих, економічних, суспільних відносин, до участі в управлінні, нести відповідальність за результати своєї діяльності.
Відділення післядипломної освіти		
Управління та моніторингу якості освіти	Удосконалення управління сучасним закладом освіти на основі засад освітнього менеджменту (науковий керівник – доктор пед. наук, професор Л.Є.Сігаєва). Номер держреєстрації: 0112U005247	Запропоновано шляхи вирішення проблеми вдосконалення управління сучасною освітньою системою та досліджені теоретичні основи вдосконалення управління навчальними закладами України. Здійснено аналіз різновидів стилів педагогічного керівництва та вивчено технології впровадження інноваційних систем в управління навчально-виховним процесом.

XIV. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма-виробник, країна походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується ВНЗ / науковою установою	Вартість, дол. США або євро	Вартість, тис. гривень
1	2	3	4	
1	Аналізатор автоматичний GBG ChemWell 2910 (Awareness Technology, Inc. Florida, USA)	Для діагностики вірусних та бактеріальних інфекцій, визначення гормонів та онкомаркерів, діагностики аутоімунних захворювань, діагностики алергічних захворювань, визначення ГМО	24,5 тис. дол.	634 тис. грн.
2	Мікроскоп біокулярний MC 300X (FP) («Micros», Austria)	Для проведення цитологічних, гістологічних, мікробіологічних досліджень	14,7 тис. дол.	380,4 тис. грн.

XV. Заключна частина

Підсумовуючи результати науково-дослідної роботи у звітному році потрібно відімітити, що організація наукової та науково-педагогічної роботи в університетах набула більш системного й практичного характеру, розширилися можливості для діалогу проректорів з наукової роботи між собою та з працівниками Міністерства освіти і науки України, зокрема з Департаментом науково-технологічного розвитку.

Проте, сьогодні університети потребують організаційної та координаційної підтримки з боку Міністерства освіти і науки України в організації налагодження міжнародної співпраці з європейськими університетами та участі вітчизняних ВНЗ у міжнародних наукових проєктах, зокрема в рамковій програмі «Horizon 2020» і Erasmus+.

На нашу думку, доцільно більш системно проводити навчально-методичну роботу щодо входження вітчизняних наукових періодичних видань до міжнародних наукометричних баз даних. Привести у відповідність вимоги Міністерства освіти і науки України до наукових фахових видань університетів з міжнародними стандартами європейської наукометрії.

Вважаємо за доцільне створення на вітчизняній основі національної наукометричної бази даних за європейськими нормами і зразками, що дозволить вітчизняним науковим виданням швидше потрапити до визнаних науковою спільнотою наукометричних баз даних.

Проректор із наукової роботи

С.М. Рик